Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 108 (1358) ♦ Субота, 15 червня 1996 року ♦ Ціна договірна

СКОРОЧУЮТЬСЯ ДЕРЖАВНІ ВИТРАТИ НА АПАРАТ

Щоб скоротити бюджетні витрати на утримання державного апарату, Кабінет Міністрів прийняв постанову, якою затверджено граничну чисельність і фонд оплати праці працівників апарату міністерств, інших центральних, підпорядкованих їм місцевих органів державної виконавчої влади. Цим же рішенням встановлено ліміт кількості легкових автомобілів, що їх обслуговують.

Граничну чисельність працівників апарату міністерств та інших органів державної виконавчої влади визначено з урахуванням скорочення в цілому апарату управління на 20 відсотків. Фонд оплати праці працівників цих органів на цей рік встановлюється у відповідності з розмірами коштів, передбаченими на їх утримання в Держбюджеті України на 1996 рік.

Постановою доручено міністерствам, іншим центральним органам державної виконавчої влади у двотижневий термін прийняти рішення про скорочення кількості працівників центрального апарату, а також підпорядкованих місцевих органів та встановити їм граничну чисельність і фонд оплати праці, відповідно до рішення уряду.

(Закінчення на 2-й стор.).

Сесія ПАЧЕС: готують кільце навкруг Чорного моря?

Позавчора увечері з Баку до Києва повернулася делегація Верховної Ради України на чолі з першим заступником Голови Верховної Ради Олександром Ткаченком. Українські парламентарії брали участь у роботі чергової сесії Парламентської Асамблеї Чорноморського Економічного Співробітництва (ПАЧЕС).

(Закінчення на 2-й стор.).

Дама з собачкою і джентльмен з мантачкою

Христофор ГРУША, незалежний оглядач

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, «Голос України»

Оцей знімок самодостатній, тож можна й промовчати, але щось неясне напрошується, бо — літо. Заголовок — наполовину від Чехова, він села не любив, якраз тому й кортить його зачепити, знаю, це смішно, але влітку я седюк, що мені Чехов? Мій добрий приятель-городянин ніяк не може зрозуміти, чому відмовляюся відпочити у нього на дачі, де Дніпро, де пляж повен дівчат, а холодильник — пива, і де мені буде особливо незатишно. Бо десь на землі, яку я покинув, теж літо, але все інакше. Там живуть, а не відпочивають, там, повечерявши, он та баба зі своїм псом обговорюють, як їм захистити город від чужих курей та наркоманів, а мене там нема...

(Закінчення на 9-й стор.).

Тверда підтримка курсу реформ

14 червня в Інституті підвищення кваліфікації кадрів Української Академії державного управління при Президентові України перед заступниками голів районних, районних у містах Києві і Севастополі державних адміністрацій виступив Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко.

Слухачам інституту були окреслені концептуальні основні напрями діяльності уряду щодо подолання економічної кризи.

— Моя позиція — тверда підтримка курсу соціально-економічних реформ і структурної перебудови народного господарства, проголошених Президентом у щорічній доповіді перед Верховною Радою, — підкреслив Павло Лазаренко.

За Європу без'ядерну

Найближчим часом з ініціативи глави МЗС Білорусі Володимира Сенька відбудеться зустріч міністрів закордонних справ Білорусі, Польщі та України. Головною темою розмови стане можливість реалізації плану створення без'ядерної зони в Центральній Європі.

Про це повідомив на прес-конференції в Мінську заступник міністра закордонних справ Білорусі Михайло Хвостов. За його словами, «Білорусь ніколи не знімала з порядку денного питання можливості створення без'ядерної зони в центрі Європи».

Дипломат переконаний, що ця ідея «може бути протиставлена планам розширення НАТО на схід».

Конкурс до «Космічного ліцею»

З нового навчального року сімферопольська школа № 41 стане «Космічним ліцеєм». Оголошено конкурсний набір до нього випускників дев'ятих класів. Тут готуватимуть спеціалістів з авіакосмічних напрямів. Випускники ліцею зможуть працювати в наземних космічних службах, зокрема в Українському космічному центрі, що в Євпаторії, на заводі «Південмаш», у КБ «Південь».

Читайте у суботньому випуску:

Офіційно

Вручено вірчі грамоти

У Білій залі Маріїнського палацу сьогодні відбулася урочиста церемонія вручення вірчих грамот Президенту України Леоніду Кучмі Надзвичайним і Повноважним послом Республіки Польща в Україні Єжи Баром, — повідомляє Укрінформ.

Президент тепло поздоровив посла з призначенням на цю високу посаду і побажав йому успіхів у виконанні його почесних обов'язків.

Єжи Бар запевнив Президента, що його країна приділятиме ще більшу увагу процесам зближення польського та українського народів. Нехай, сказав він, скромним елементом цієї праці буде і в майбутньому діяльність посольства Республіки Польща в Україні.

Єжи Бар — досвідчений дипломат. З жовтня 1994 року він був директором Департаменту Європи II в Міністерстві закордонних справ Польщі. У травні нинішнього року його призначено Надзвичайним і Повноважним Послом в Україні. До шести іноземних мов, якими він вільно володіє, належить й українська.

Зустріч у Прем'єр-міністра України

Прем'єр-міністр Павло Лазаренко 13 червня прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Словацької Республіки в Україні Йозефа Мігаша у зв'язку із закінченням його повноважень, — повідомляє Укрінформ.

Павло Лазаренко щиро подякував Йозефу Мігашу за плідну роботу, відзначивши, що останнім часом двосторонні українсько-словацькі відносини набули необхідного динамізму. Прем'єр-міністр висловив сподівання щодо подальшого поглиблення торговельно-економічного і науково-технічного співробітництва між Україною і Словацькою Республікою, яке сприятиме прискоренню ринкових реформ в обох країнах, інтеграції їх у світову економіку.

***

13 червня Прем'єр-міністр Павло Лазаренко зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Туркменистану в Україні Недирмамедом Алововим на його прохання.

Були обговорені питання торговельно-економічних відносин між Україною і Туркменистаном. Зокрема, щодо поставок газу в Україну, підготовки і перепідготовки юридичних кадрів, деякі питання військово-технічного співробітництва, — повідомляє Укрінформ.

Скорочуються державні витрати на апарат

(Початок на 1-й стор.).

Має бути переглянута структура підрозділів центрального апарату, а функції їх приведено у відповідність із завданнями сучасного етапу реформування економіки. Проекти структур центрального апарату будуть затверджені віце-прем'єр-міністрами, згідно з розподілом обов'язків.

Рішенням уряду скорочується кількість та встановлюється ліміт легкових автомобілів, що обслуговують міністерства, інші центральні органи виконавчої влади.

Обласним держадміністраціям доручено скоротити на 30 відсотків кількість легкових автомобілів, що обслуговують обласні, міські та районні держадміністрації, їх управління, відділи, інші служби.

Усі легкові автомобілі, вивільнювані у зв'язку з установленням ліміту, підлягають реалізації за договірними цінами підприємствам і організаціям для використання у виробничій діяльності та надання послуг населенню. Кошти від реалізації автомобілів перераховуються у доход державного бюджету, про що повідомляється Міністерству фінансів.

Пропозиції, які випливають з цієї постанови, Міністерство фінансів має підготувати у двотижневий термін і подати на погодження Комісії Верховної Ради з питань бюджету.

Витісняти дрібну торгівлю передчасно

Президент України Леонід Кучма надіслав лист на адресу Голови Верховної Ради України Олександра Мороза. Як повідомила прес-служба Президента, у листі, зокрема, говориться: до адміністрації Президента України, інших органів державної виконавчої влади надходять численні звернення суб'єктів господарювання з різко негативною оцінкою Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності», введеного в дію з 1 червня 1996 року.

Причиною майже одностайного неприйняття Закону є його очевидна спрямованість проти інтересів дрібних торговців, особливо тих, хто працює у віддалених районах з низьким рівнем рентабельності. Це пояснюється тим, що статтею 2 цього Закону передбачено введення фіксованого платежу в розмірі, еквівалентному 160 екю в місяць за здійснення роздрібної торгівлі у пунктах роздрібного продажу товарів загальною площею менше 20 кв.м.

Однак запропоновані розміри плати за торговий патент встановлено без врахування існуючих економічних та соціальних реалій. Для великих торговельних фірм запровадження патентування як авансового платежу з суми податку на прибуток не означає введення нового виду податку, а лише змінює механізми його справляння.

Проте, для дрібних торговців, прибуток яких не перевищує встановлену вартість патенту, це означає банкрутство. Перехід від стихійних «лоточних» форм торгівлі до більш цивілізованих — об'єктивний процес, але в сьогоднішніх конкретних соціально-економічних умовах, коли платоспроможність основної частини населення не дозволяє їм обслуговуватися в сучасних супермаркетах, а стихійна торгівля, до того ж, є основним засобом пом'якшення проблеми прихованого безробіття — форсування згаданого процесу однозначно призведе до небажаних економічних та соціальних наслідків (слід зазначити, що при значних розмірах прихованого безробіття витісняти дрібну торгівлю передчасно).

Основним недоліком Закону є недиференційований підхід до розмірів вартості патенту: не можна порівнювати рентабельність роботи кіоску, розташованого в центрі м.Києва та в невеликому провінційному містечку.

Наведене дає достатньо підстав для внесення змін до Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» у частині визначення розміру вартості торгового патенту на здійснення роздрібної торгівлі з урахуванням конкретних форм торговельної діяльності, ситуації в сфері зайнятості та інших факторів.

Сесія ПАЧЕС: готують кільце навкруг Чорного моря?

(Початок на 1-й стор.).

Делегати з дванадцяти держав — членів ПАЧЕС розглянули два питання. Перше — розробка положення про боротьбу з тероризмом та організованою злочинністю, друге — створення міжнародної компанії з будівництва доріг із твердим покриттям та організація повітряного сполучення між державами — членами ЧЕС.

По першому пункту порядку денного з доповіддю виступив народний депутат України Геннадій Васильєв, котрий згодом очолить робочу групу для розробки положення. Із другого питання, за словами Олександра Ткаченка, є два проекти, які дозволяють зв'язати держави ЧЕС швидкісними автомагістралями. Перший з них — прокласти дорогу за периметром Чорного моря, тобто сполучити держави чорноморського басейну. Інший — провести магістраль від Грузії до Криму і далі — на Одесу. Над обома проектами нині працюють робочі групи. Очікується, що проекти угод будуть винесені для обговорення на наступну сесію ПАЧЕС, яка відбудеться у Тбілісі в листопаді. Щодо повітряного сполучення, то Олександр Ткаченко висловив упевненість, що відповідні документи будуть ухвалені вже цього року.

Делегати розв'язали й низку організаційних питань. Завершився термін повноважень президента ПАЧЕС, голови парламенту Азербайджану Расума Гулієва. Протягом шести місяців цю посаду обійматиме його грузинський колега Левон Жванія. Також призначено скарбника ПАЧЕС. Перед делегатами виступив Президент Азербайджану Гейдар Алієв, промова якого була присвячена в основному питанню розв'язання нагірно-карабаського конфлікту.

Теми посередництва України у відносинах Вірменії та Азербайджану торкалися і під час окремої зустрічі української делегації з Гейдаром Алієвим. Олександр Ткаченко та українські парламентарії мали розмову із головою парламенту Азербайджану Рустамом Гулієвим. Намічено питання двосторонніх відносин, які слід розв'язати в першу чергу — до осені, коли має відбутися офіційний візит Гейдара Алієва в Україну.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ

Президент України — за співробітництво ЧЕС і МЕРКОСУР

Президент України Леонід Кучма зустрівся сьогодні з Президентом Аргентинської Ради міжнародних відносин Карлосом Муньїсом, котрий перебував в Україні з візитом. Головну увагу учасники зустрічі приділили обговоренню перспективи проведення спільної конференції країн Чорноморського Економічного Співробітництва та МЕРКОСУР — Спільного ринку Південного конусу Америки, до якого входять Аргентина, Бразилія, Парагвай і Уругвай. На думку аргентинської сторони, подібний форум, котрий носитиме неформальний діловий характер, був би надзвичайно корисним для обох економічних угруповань з точки зору розширення подальшої співпраці і поглиблення торговельно-економічних відносин між ЧЕС і МЕРКОСУР. Президент України рішуче підтримав ідею проведення спільної конференції країн ЧЕС та МЕРКОСУР, яка, на його думку, сприятиме розбудові і пожвавленню плідних взаємостосунків між обома економічними об'єднаннями. Леонід Кучма зазначив також, що з боку України буде зроблено все можливе для того, щоб зазначений форум, проведення якого попередньо планується у Румунії, відбувся.

Прах Петра Шелеста — на Байковому цвинтарі

13 червня на Байковому цвинтарі відбулося захоронення урни з прахом Петра Шелеста. Він помер 22 січня нинішнього року в Москві, заповівши рідним і близьким поховати його в Києві.

Петро Юхимович Шелест — свого часу знаний господарник і керівник на Харківщині й Київщині, згодом партійний діяч, у 1963-72 роках був членом Президії Верховної Ради України. Докладав чимало зусиль, щоб Україна повніше скористалася можливостями для розвитку своєї державності за умов ще наявної тоді «хрущовської відлиги».

У траурній громадянській церемонії взяв участь Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Говорячи про життєві віхи Петра Юхимовича Шелеста, Голова Верховної Ради нагадав про те, що рід Шелестів здавна відомий на Слобожанщині. Батько Юхим Шелест — брав участь у російсько-турецькій війні, визволяв Болгарію, був нагороджений Георгієвськими хрестами всіх чотирьох ступенів. Знали його в селі Андріївці як майстра на всі руки.

Син успадкував від батька повагу до будь-якої роботи. Одинадцяти років Петро Шелест вже і сам на хліб заробляв, і сім'ї допомагав. Довелось йому і землю орати, і за худобою ходити. Сходив юнак листоношею десятки кілометрів доріг, пізніше вантажив вагони, працював у паровозному депо.

Багатий на події і складний життєвий шлях П.Ю.Шелеста. Його біографія є відбитком історії країни — наших досягнень і успіхів, помилок, недоліків і прорахунків.

Але за всієї гостроти і суперечливості нинішніх оцінок минулого ми не маємо права забувати одного — кожний історичний етап увібрав у себе життя і досвід попередніх поколінь, наших пращурів, дідів і батьків. Перекреслювати історію — це гріх перед їх пам'яттю.

Значну частину свого життя П.Шелест віддав роботі в комсомолі і на відповідальних посадах у Комуністичній партії. Однак це був не теоретик, який виріс у затишних кабінетах. До переходу на партійну роботу П.Ю.Шелест навчався в Харківському інженерному інституті, потім — у Маріупольському металургійному. Був призначений начальником цеху, а згодом і головним інженером харківського заводу «Серп і молот». Під час Великої Вітчизняної організовував діяльність оборонної промисловості. По війні він — директор Ленінградського, згодом Київського авіаційного заводів.

Загалом Петро Юхимович Шелест працював в Україні понад 20 років. Директор великих підприємств, партійний і політичний діяч, Герой Соціалістичної Праці, депутат Верховної Ради СРСР і Української РСР — це лише деякі штрихи з біографії цієї неперересічної людини, — підкреслив у своєму слові під час траурної церемонії Голова Верховної Ради України О.Мороз.

Вклонімося ж пам'яті Петра Юхимовича Шелеста, нехай рідна українська земля буде йому пухом!

Прес-служба Верховної Ради України.

Вітаємо!

Газеті «Закон і бізнес» виповнюється п'ять років. Це хороший привід, щоб привітати наших колег з тижневика, який уже став улюбленим для десятків тисяч громадян України, з досягнутою популярністю, корисністю та ваговим професійним рівнем газети. Вітаючи редакційний колектив «Закону і бізнесу» та його головного редактора Миколу Новосада, якому, до речі, указом Президента днями надано звання «Заслужений журналіст України», з цим першим ювілеєм видання зичимо їм творчої наснаги, процвітання та здоров'я!

Нехай вам щастить у нашій нелегкій журналістській праці! Натхнення вам та нових злетів!

Колектив редакції «Голосу України».

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про звільнення від обкладення податком на добавлену вартість оборотів з реалізації малогабаритних тракторів вітчизняного виробництва та двигунів для них

З метою забезпечення виробництва і реалізації малогабаритних тракторів та двигунів для них Верховна Рада України **постановляє:**

1. Звільнити на період з 1 червня 1996 року до 31 грудня 1996 року від обкладення податком на добавлену вартість обороти з реалізації малогабаритних тракторів вітчизняного виробництва та двигунів для них.

2. Суми податку на добавлену вартість, які сплачені постачальникам за виконані роботи, надані послуги, придбані матеріальні ресурси, паливо, вартість яких відноситься на собівартість виробництва малогабаритних тракторів та двигунів для них, відшкодовувати за рахунок загальної суми цього податку, отримуваної підприємствами-виробниками малогабаритних тракторів вітчизняного виробництва та двигунів для них в складі ціни реалізації іншої продукції.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
7 червня 1996 року.

На спільному засіданні колегії **Державного комітету України по житлово-комунальному господарству, Луганської облдержадміністрації та Комісії Верховної Ради України з питань екологічної політики** обговорено стан та заходи щодо поліпшення водоохоронної роботи на комунальних об`єктах Луганської області. Зазначалося, що ситуація, що склалася з водопостачанням і, особливо, з відведенням та очищенням стічних вод населених пунктів, є критичною. Так, близько 80 відсотків води, що подається ДВО «Укрпромводчормет» (950 тис. куб. м за добу) і підприємствами комунального господарства (221 тис. куб. м за добу), не відповідає вимогам чинного стандарту. Переважна більшість міст і селищ міського типу воду отримує за графіком. Дефіцит потужностей водопроводу становить понад 165 тис. куб. м за добу, 43 відсотки водопровідних мереж із 8310 км замортизовано, через що витоки становлять 18 відсотків від обсягів поданої води.

Очищення стічних вод забезпечує 61 комплекс очисних споруд потужністю 811,2 тис. куб. м за добу, через які проходить більш як 894,7 тис. куб. м стоків. Дефіцит потужностей очисних споруд становить понад 83 тис. куб. м за добу за стоками, які подаються на них.

Із 2085 км каналізаційних мереж 712 км (34 відсотки) перебувають в аварійному стані і потребують заміни.

У басейн р. Сіверський Донець за минулий рік комунальними каналізаціями області скинуто 195 млн. куб. м стічних вод, у тому числі 152,7 млн. куб. м недостатньо очищених і понад 620 тис. куб. м взагалі без очищення (мм. Лисичанськ, Кіровськ).

Ситуація ускладнюється ще й тим, що в басейн ріки комунальними підприємствами Харківської області скинуто 277 млн. куб. м, а Донецької — 68 млн. куб. м забруднених стоків, що суттєво впливає на якість води, яка використовується для питного водопостачання.

Значної шкоди річці завдають промислові скиди і фільтрація накопичувачів промислових підприємств міст Лисичанська, Рубіжного, Слов`янська та багатьох інших.

Протягом 1991–1995 років жоден із запланованих об`єктів будівництва і реконструкції очисних споруд, окрім м. Стаханова, не введено в експлуатацію. Практично зупинено будівельні роботи на каналізаційних комплексах міст Свердловська, Антрацита, смт Слов`яносербська, Біловодська, Мілового, Нового Айдара, Новопскова, Станично-Луганська, Троїцька. Зірвано строки введення в дію очисних споруд м. Старобільського потужністю 7 тис. куб. м за добу.

Планова заміна і перекладання аварійних мереж, ремонт споруд і обладнання через брак коштів практично не проводяться. Керівники облжитлокомунуправлінь, обласних об`єднань та підприємств водопровідно-каналізаційних господарств згаданих областей не вживають достатніх заходів для підвищення рівня експлуатації об`єктів водопостачання і водовідведення, а також попередження аварійних ситуацій.

За даними санепідслужби, у минулому році мікробіологічні показники 12 відсотків відібраних проб питної води не відповідали нормативним.

Враховуючи складну санітарно-епідемічну ситуацію в Луганській області, подальше прогресуюче забруднення ріки Сіверський Донець міськими стічними водами, необхідність корінної перебудови і підвищення рівня експлуатації та розвитку систем водопостачання і каналізування населених пунктів регіону, колегія Держжитлокомунгоспу, Луганська облдержадміністрація та Комісія Верховної Ради України з питань екологічної політики, зважаючи, що водоохоронна робота на комунальних об`єктах Луганської області є недостатньою, запропонували керівництву Луганського (Ветчинкін) облжитлокомунуправління забезпечити належну експлуатацію та розвиток водопровідних та водоохоронних об`єктів комунального господарства в басейні р. Сіверський Донець на рівні сучасних вимог. Затвердити заходи поліпшення експлуатації водоохоронних об`єктів та водопроводу в Луганській, Донецькій і Харківській областях.

Ухвалено й інші конкретні заходи. Зокрема, запропоновано заборонити будівництво промислових, комерційних та торговельних підприємств в населених пунктах, де перевантажені системи каналізації.

Встановити максимальний рівень пільг на сплату податків за землі, де розташовано об`єкти водопроводу і каналізації, вивільнені кошти спрямувати на розвиток і поліпшення технічного стану мереж і споруд.

Вжити заходів для ліквідації заборгованості споживачів за отримані послуги з водопостачання та відведення стічних вод.

* * *

Члени Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією спільно з працівниками Кабінету Міністрів, МВС, СБУ і Генеральної прокуратури проводить перевірку діяльності правоохоронних органів Автономної Республіки Крим щодо виконання ними законодавства з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

Комісія з питань науки та народної освіти на виїзному засіданні у вищому професійному училищі № 3 м. Києва проаналізувала роботу Міністерства освіти України щодо забезпечення діяльності навчальних закладів такого типу. Члени комісії відзначили певні позитивні зрушення у цій справі.

Зокрема, впроваджено систему різнорівневої професійної підготовки молоді, кожний ступінь якої сформовано як завершену професійно-технічну освіту, спроможну забезпечити необхідний рівень кваліфікації. Це дає змогу молодій людині реалізувати бажання щодо удосконалення в обраній професії.

Однак, зазначалося, що Міносвіти не в повній мірі домоглося виконання власних рекомендацій стосовно розвитку вищих професійних училищ, недостатньо приділяє уваги координації їх діяльності, науково методичному забезпеченню навчального процесу.

Комісія ухвалила рекомендації для розробки відповідної нормативно-правової бази.

Прес-служба Верховної Ради України.

Валентин ЗОЗУЛЯ, журналіст

«Депутати без мікрофонів»,

або Провінційне беззаконня

ЦЯ ПОДІЯ трапилася у перші дні вересня і схвилювала мало не весь ніжинський бомонд. Спочатку шепотіли, а потім почали голосно коментувати факт арешту директора медичного училища Валерія Гука. Йому інкримінували одержання хабарів у великих розмірах. Тож «кухонні» розмови про «зелений бар'єр» при вступі до училища мали отримати юридичну оцінку. Але тоді ніхто ще й гадки не мав, як для міста обернеться справа Гука. З часом, набираючи обертів, вона зганяла посмішку з облич деяких вельми шанованих громадян древнього Ніжина. Серед них була й героїня цієї статті.

Зараз уже ніхто, крім слідчих, достеменно не визначить того моменту, коли Ольга Лазоренко, знана у місті людина, переступила поріг, який відділяє свідка від звинуваченого.

Мабуть, це трапилося, коли слідчі виявили систему «прийому» до медучилища у цілому.

А якщо врахувати, що слідство мало у своєму розпорядженні й зізнання у фактах одержання В. Гуком хабарів, то вчасно постало питання передачі справи на судовий розгляд.

Треба було лише додати невеличкий штришок: отримати згоду депутатів Ніжинської міської Ради на притягнення депутата до кримінальної відповідальності. Ви, звичайно, здогадалися: цим депутатом була Ольга Лазоренко...

А підстави для притягнення її до кримінальної відповідальності викладено у поданні прокурора Чернігівської області В. Лося, яке він направив Ніжинській міській Раді народних депутатів 19 січня 1996 року. Наводимо витяги з документа.

«1 вересня 1995 року прокуратурою Чернігівської області порушено кримінальну справу за ст. 168 ч. 3 КК України щодо директора Ніжинського медучилища Гука Валерія Олександровича за фактом одержання ним хабарів від батьків абітурієнтів під час вступних іспитів до училища...

При перевірці письмових робіт з української мови Лазоренко О. А. і Тимченко С. В. за попередньої змови з Гуком В. О., який був одночасно головою приймальної комісії, за його вказівкою власноручно внесли в тексти 83 робіт зміни: виправили орфографічні помилки, підправляли розділові знаки.

Лазоренко О. А. і Тимченко С. В. під час допиту як свідки підтвердили вказані факти. Підробка контрольних робіт підтверджується також криміналістичною експертизою та іншими доказами.

У ході слідства встановлено 9 фактів одержання хабарів Гуком В. О., у тому числі 4 факти одержання значних сум хабарів у доларах США.

У діях Лазоренко О. А. і Тимченко С. В. вбачаються ознаки злочинів, передбачених ст. ст. 165 ч. 1, 172 КК України, тобто зловживання службовим становищем та службова підробка, за які їм необхідно пред'явити звинувачення.

Лазоренко О. А. — депутат Ніжинської міської Ради народних депутатів.

Враховуючи викладене та керуючись ст. 29 Закону України «Про статус депутатів місцевих Рад» Закону України «Про порядок одержання згоди Ради народних депутатів на притягнення депутата до відповідальності», прошу дати згоду на притягнення до кримінальної відповідальності депутата Ніжинської міської Ради народних депутатів Лазоренко Ольги Андріївни».

Цей документ і був розглянутий на 10-й (позачерговій) сесії Ніжинської міської Ради народних депутатів 14 лютого 1996 року. Депутати вирішили не давати згоди прокуратурі області на притягнення до кримінальної відповідальності депутата Лазоренко Ольги Андріївни. Сесія відбулася 14 лютого, а вже 16 в одній з обласних газет з'явився короткий, але надзвичайно жорсткий коментар сесійних подій, хоч і відбулися вони за зачиненими дверима. Як з'ясувалося, депутати зачинилися лише від своїх виборців.

А читачі всієї області зі слів заступника прокурора області І. Пивовара, який доповідав депутатам результати розслідувань і одержав відкоша, через кілька днів із засобів масової інформації дізналися, що «виступи на сесії звелися до неконкретних розмов про справедливість. Перепало на горіхи і правоохоронним органам, які не борються зі злочинністю, корупцією. І лише місцева влада на висоті. А коли головуючий запропонував голосувати за надання згоди на притягнення депутата до кримінальної відповідальності, жоден з депутатів не підняв руки. Навіть головуючий А. Л. Бондаренко (так у тексті. – **Авт.**). Такого за 30-річну прокурорську практику не зустрічав».

І далі він робить висновок, що «беззаконня, несправедливість і цинізм здобули чергову перемогу. До цього рішення завчасно готувалися, виступаючи по заготовлених тезах, а щоб не викликати негативної реакції виборців, обговорення проводили на закритому засіданні».

Так оцінила обласна прокуратура в особі заступника прокурора І. Пивовара дії ніжинських народних обранців.

А що депутати? Мовчки проковтнули цю гнівну тираду. Не звернулися до суду. Не зажадали сатисфакції. Мабуть, саме такий у них подвійний стандарт і щодо своєї честі та гідності.

Чого тоді дивуватися низькому рейтингу представницьких органів влади? Та поки що це квіточки.

Ягідки ж будуть пізніше, коли народ зовсім перестане довіряти своїм обранцям і зажадає прийняття такого закону, який розставив би всі крапки над «і» щодо діяльності депутатів усіх рівнів. Щоб знали: депутат – це не привілеї і вседозволеність, а відповідальність та праця в ім'я і на благо тих, хто їх обирає.

А поки що... Що маємо, те маємо.

Чернігівська область.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

У номер

● *Чернівці*

Районки в борговій ямі

Минулого тижня припинився випуск районних газет на Буковині. Головна причина цього — відсутність коштів для оплачування поліграфічних послуг. Районки завинили обласній друкарні майже чотири мільярди карбованців.

Нічого не можуть вдіяти в цій ситуації районні держадміністрації, органами яких є ці газети, оскільки також відчувають бюджетний голод.

Облдержадміністрація провела термінову нараду, на якій було намічено програму виходу районок з кризового становища. Вирішено, що вони відновлять свій випуск, але в урізаному варіанті — наполовину меншим форматом.

● *Дніпропетровськ*

За бідного студента замовте слово

У вищих навчальних закладах тисячі випускників захищають дипломні роботи. Але куди податися їм далі? Якщо раніше уникнути направлення на конкретне виробництво вважалося за проблему, то нині — навпаки. Забирай «вільний» диплом — і як собі знаєш.

То ось у Дніпропетровській гірничій академії беруться знову обов'язково працевлаштовувати своїх вихованців. Тут створено спеціальний підрозділ, який поки що умовно називають «Кар'єра випускника». Засновано, отже, службу, яка заздалегідь «напитуватиме» роботу для студентів і вже на старших курсах орієнтуватиме їх на певні підприємства чи робочі місця.

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Лампочки з однаковим цоколем

10—14 червня у рамках програми «Партнерство заради миру» в Києві тривав регіональний курс НАТО з надзвичайного цивільного планування та цивільно-військового співробітництва.

Такий курс вперше відбувся за межами території країн — членів НАТО. Йому передувала понад дворічна співпраця Штабу цивільної оборони України з Радою Європи, Комітетом з надзвичайного планування НАТО, відповідними службами зарубіжних країн, які займаються захистом людей та ліквідацією наслідків стихій, катастроф і аварій. Представники 17 країн — членів НАТО та країн-партнерів, міжнародних організацій, керівники та спеціалісти служб ЦО виробляли спільні критерії співробітництва у разі непередбаченого лиха, щоб надання допомоги було реалією. Такий приклад уже був під час ліквідації аварії на очисних спорудах у Харкові минулого року.

Наступним великим заходом, повідомив начальник Штабу цивільної оборони України генерал-лейтенант Віктор Гречанинов, має стати міжнародне комп'ютерне навчання за участю України, США, Угорщини, Польщі та Словаччини, що відбудеться у Львові у вересні. Програму цього навчання завершують розробляти у США за консультації фахівців Інституту математичних систем і машин та Інституту кібернетики АН України. У його рамках намічено провести засідання Комітету цивільної оборони НАТО, у якому візьмуть участь представники 73 країн світу.

— Рятування людей — вище за політику, — підкреслив В.Гречанинов на відкритті курсу, — і наше завдання в цій справі, образно кажучи, — знайти з іншими державами однаковий цоколь для лампочки.

Наталя РІЗНИК

Вибори тижня

Хто куди, а росіяни до... урн. Голосувати

ПОДІЯ, про яку так довго говорили політики і журналісти, відбудеться завтра. Багатомільйонна Росія вибиратиме нового президента.

Громадяни, які в цей час перебуватимуть за межами Російської Федерації, також зможуть узяти участь у голосуванні. На базі посольств РФ організовано виборчі дільниці: чотири — у Норвегії, три — в Іспанії, одна — в Данії тощо. Україна у цьому списку стоїть окремо. По-перше, тому, що на території нашої країни мешкають і працюють близько 3 тисяч російських громадян. По-друге, розпочався курортний сезон, і тисячі росіян приїхали на відпочинок на українське узбережжя Чорного моря. По-третє, на нашій території базується російська частина Чорноморського флоту, офіцери та моряки якого також беруть участь у голосуванні. Тож в Україні відкрито п'ять дільниць для цивільних та вісімнадцять — для військовиків.

Щодо моряків, то їхнє керівництво поінформує про те, де розташовано дільниці. Для решти громадян Росії повідомляємо: вони можуть виконати свій громадянський обов'язок, завітавши в Києві — на вулицю Кутузова, 8; в Одесі — на Канатну, 83; у Львові — на Патона, 7-А; в Сімферополі — на Київську, 115; у Харкові — на площу Радянської України, до Палацу праці. Курортники зможуть проголосувати разом з військовиками у Севастополі, Ялті, Феодосії та Миколаєві. Жодних попередніх домовленостей не потрібно: достатньо пред'явити паспорт, у якому вказано, що ви — громадянин Російської Федерації.

До речі, щодо Криму, то перед виборами несподівано виникла проблема. Росіяни, які народилися в Україні, але не мають російського громадянства, також захотіли проголосувати. Чи можливо це? З таким запитанням я звернулася до голови комісії з виборів у Києві Володимира Спондаряна. Спочатку пан Спондарян дипломатично зазначив, що у кожному окремому випадку рішення прийматимуть на місцях. Але потім додав: «Є загальний закон про вибори, який передбачає, що участь у виборах президента Російської Федерації можуть взяти тільки громадяни цієї держави». Отож навряд чи російським патріотам з українською пропискою вдасться вплинути на результати виборів.

Постало ще одне питання. В неділю за виборами в Російській Федерації спостерігатиме близько тисячі іноземних посланців. Проте до України вони не доїдуть, принаймні, за словами пана Спондаряна, заявок поки що не надходило. І навряд чи надійде. Адже вибори вже завтра. Часу залишилося обмаль. Очевидно, кожний громадянин РФ уже визначився в своєму виборі. Завтра визначатиметься Росія.

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Думайте, а то програєте!

МИ ВЖЕ якось звикли до заставки ОРТ «Вибори Президента-96» або «Голосуй, бо програєш». Як помітив сатирик Задорнов, раніше цілий місяць чекали на передачу «Навколо сміху», а нині достатньо подивитися, які трюки вигадують кандидати, аби привернути до себе увагу електорату, і насмієшся від душі.

Бажаючих стати президентом у Росії виявилося багато. Достатньо, щоб виборна кампанія розвивалася бурхливо, а іноді й скандально. Мабуть, усе розпочалося з ляпаса, якого колишній президент колишнього СРСР Михайло Горбачов отримав від «вдячного» народу. Щоправда, Михайло Сергійович звинуватив у «провокаційному акті» лідера ЛДПР Володимира Жириновського, який саме того дня святкував свій день народження, і — хто знає — може, справді хтось з його прихильників вирішив зробити йому такий своєрідний подарунок.

Сам Жириновський трохи полоскотав нерви виборцям своїм жовтим френчем «а-ля Сталін», а також кількома похвальними словами на адресу «вождя всіх часів і народів». Але от тільки п'єдестал екстравагантності йому довелося залишити. Усі промови Жириновського, навіть найабсурдніші, ніщо порівняно — з тим, що показав народу інший кандидат, міліардер і депутат — Володимир Бринцалов, а саме — «круп своєї дружини», білявої Наталі. Виборці-чоловіки ахнули, жінки — обурилися: сором та й годі! Порівняно з цим танці Президента Бориса Єльцина перед виборцями на Червоній площі — дитячі пустощі.

Так, нелегкий вибір належить зробити росіянам, бо мають оцінювати кандидатів на пост президента не за їхніми здібностями у танці чи сексуальністю гарненьких молодичок — їхніх дружин — і не за набором кольорових мундирів у гардеробах.

Думайте, думайте, голови, бо програєте...

Ліна КУЩ, «Голос України»

Трагедія тижня

Віддати роботі все своє життя?

КРИЛАТИЙ вислів «віддати роботі все своє життя» у вугільній галузі, як ніде, сприймається буквально. Кількість жертв з початку року тільки в Донецькій області перевищила 100. Внаслідок червневого вибуху на шахті імені Засядька сумний список поповнився ще шістьма прізвищами.

Хроніка аварій на шахтах Донбасу багата на уроки, які, на жаль, із часом забуваються. Після пожежі п'ятирічної давності на шахті «Південнодонбаська № 1», коли від отруєння газами загинули 32 чоловіка, було видане розпорядження забезпечити ізольованими саморятувальниками всіх, хто спускається під землю. Апарат дає змогу протриматися зо дві години у загазованій атмосфері, вийти з небезпечного місця. Виготовляють такі потрібні засоби захисту тут же, в Донецьку. Проте забезпечені ними вугільні об'єднання області лише на 70 відсотків.

Такою ж мірою задовольняється потреба в респіраторах — і це тоді, коли в очисних та підготовчих вибоях під час роботи вугільних комбайнів концентрація пилу в повітрі перевищує гранично допустиму норму в 50—100 разів.

Так, 47-річного А.Андрющенка з шахти «Мушкетовська» виробничого об'єднання «Донецьквугілля» смерть застала, коли він пересувався по штреку. Серце його ровесника, директора шахти «Юнком» виробничого об'єднання «Орджонікідзевугілля» С.Супоні, зупинилося під час виходу на поверхню. Серцевий напад настиг 37-річного А.Трофимова з шахтоуправління «Холодна Балка» виробничого об'єднання «Макіїввугілля» на глибині сотні метрів під землею... Це лише кілька останніх випадків, яких з початку року в області трапилося двадцять.

— Шахти заощаджують на охороні праці, проте значно більші суми витрачають на відшкодування збитків постраждалим і ліквідацію наслідків нещасних випадків, — вважає начальник відділу з нагляду за охороною праці у вугільній промисловості Донецького територіального управління Держнаглядохоронпраці України Б.Брусиловський. — Наведу для прикладу. На заходи з охорони праці торік вугільні підприємства області витратили 2,4 трильйона карбованців, а на відшкодування збитків — у шість разів більше. На ліквідацію наслідків нещасних випадків «Донецьквугілля» та «Дзержинськвугілля» спрямували у 16 разів більше грошей, ніж на профілактику.

Сім'ї загиблих гірників шахти імені Засядька, згідно із законом про охорону праці (до речі, Україна — єдина з колишніх союзних республік, яка таких закон має), отримають разову допомогу в кілька мільярдів карбованців. Крім того, облдержадміністрація прийняла рішення виплатити ще по мільярду карбованців членам сім'ї кожного загиблого і по триста мільйонів — постраждалим. Проте навіть за великі гроші не повернеш людину. І важко не погодитися, що кошти, спрямовані сьогодні на поліпшення умов праці шахтарів, збереже завтра комусь сина, чоловіка, батька.

Коли матеріал готувався до друку, кількість жертв від вибуху на шахті імені Засядька (на 11 червня) збільшилося до 7. Від опіків помер 32-річний прохідник Геннадій Кононенко...

Донецьк.

До речі

Страйк припинили в червні, отримавши зарплату за березень,

шахтарі виробничого об'єднання «Укрзахідвугілля» (Львівсько-Волинський басейн). Сума заборгованої зарплати, що залишилася, становить 1,23 трлн. крб. Отже, винайдено новий спосіб припинення страйку — у червні видати березневу зарплату. Хто придумає інший?

Коментар тижня

Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

Готуй сани влітку, а пенсію — замолоду

СИСТЕМА тотальної зрівняйлівки і розподілу за принципом «від кожного за здібностями, кожному за старістю» у вітчизняному пенсійному забезпеченні постаріла і цілком вийшла з ладу.

У сфері послуг соціального захисту населення, що зараз перебуває у процесі адаптації до нового ринкового життя, почали пробиватися паростки капіталізму. У нас з'явилися перші недержавні пенсійні фонди (НПФ) як одна з форм самостійного добровільного пенсійного забезпечення.

Ще нещодавно всією системою сплати пенсій опікувався великий державний монополіст — Пенсійний фонд. З 1992 року в країні з'явилися приватні «тимурівські команди», які гарантують похилому громадянинові ситий заслужений відпочинок. Різниця між «монстром» та «піонерами» в тому, що в першому випадку вашу старість забезпечує держава, у другому ви це робите самі, чи про вас піклується фірма.

До середини минулого року в Україні нараховувалось близько 20 приватних фондів. За рік, за даними юридичної фірми «JBM», що провадила моніторинг новостворених структур, кількість і склад НПФ практично не змінилися. Основною причиною, що гальмує зростання недержавних пенсійних фондів є відсутність нормальної правової бази, а також заборона на прийняття внесків від населення, хитка система оподаткування.

Досі приватні фонди не мають чіткого законодавчого визначення. Зараз в роботі проект Закону України «Про недержавні пенсійні фонди». А поки що пряму згадку про НПФ можна знайти лише в інструкції Національного банку України «Про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України» в контексті дозволу пенсійним фондам здійснювати розрахунки з населенням за рахунок власних готівкових надходжень. Позаяк на практиці НПФ найчастіше мають форму закритих акціонерних товариств, і їхня діяльність до прийняття спеціального закону регульована нормативними актами загального характеру: законами України «Про підприємства в Україні» і «Про господарчі товариства».

Якщо приватні пенсійні структури виникають, отже це комусь потрібно. Кому і для чого? В законопроекті щодо НПФ мету цього заходу визначено таким формулюванням: «реалізація права громадян на найвищий досяжний рівень пенсійного забезпечення...»

Стосовно «потрібності» альтернативи державному Пенсійному фондові спостерігають плюралізм думок. Скажімо, на думку начальника управління розробки основ з питань пенсійної політики та організації пенсійного забезпечення Міністерства соціального захисту населення України Олени Гарячої, недержавні пенсійні утворення розраховані не на бабусь, а на тих громадян, які можуть надлишки своєї заробітної плати вкласти до фонду. В Мінсоцзахисту вважають, що перш, ніж запустити систему НПФ, необхідно дати гарантію населенню у вигляді страхування внесків на випадок банкрутства приватної структури. Не забувши про трасти, котрі лопнули, громадяни відчувають певну фобію стосовно приватних пенсійних фондів. Очевидно, така народна недовіра заморозила кількість НПФ — пропозиція не відповідає попиту.

Офіційній точці зору опонує один із розробників проекту «Про недержавні пенсійні фонди» юрист Ігор Завилинський. На його думку, НПФ по кишені саме середньому класові населення. Так звані «нові українці» свою старість коротатимуть десь на Канарах...

І все-таки, основні користувачі недержавних пенсійних фондів не приватні, а юридичні особи. Це — великі промислові підприємства та фінансові організації, що, як правило, виступають як засновники НПФ, котрі укладають угоди в інтересах своїх працівників. Приклад тому пенсійний фонд банку «Україна», НПФ «Укоопспілка» тощо.

За даними Асоціації сприяння розвитку недержавних систем соціального забезпечення, у травні минулого року кількість вкладників недержавних пенсійних структур оцінювали в 500—700 тисяч осіб, а середньомісячний обіг коштів усіх наявних НПФ в Україні не перевищував 1—1,5 мільйона доларів.

Схоже, у ситуації, що склалася, кризи неплатежів до скарбнички державного Пенсійного фонду, різкого падіння рівня життя населення, економічного регресу звірятися на звичне піклування в старості з боку держави не випадає. Життям починають керувати нові засади типу «порятунок потопельців — справа рук самих потопельців». І в цьому соціальному контексті недержавні пенсійні фонди коли й не вихід, то все-таки найкраща відповідь на споконвічне народовольське запитання «що робити?»

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Цитата тижня

Виявляється, є досягнення... Сам Гайдар дивується

— Досягнення України за останніх півтора роки істотно перевершують сподівання навіть тих, хто гаряче бажав успіху українським реформам, — заявив в інтерв'ю журналістам у Києві відомий російський політик та економіст, лідер партії «Демократичний вибір Росії» Єгор Гайдар.

Він брав участь у міжнародній конференції «Хід економічних реформ в Україні», що проходила в Києві.

За його словами, «дуже великі» досягнення України у стабілізації курсу карбованця, зниженні рівня інфляції.

— Звичайно, залишається безліч проблем, але головне — не піддатися спокусі на догоду короткостроковим завданням, — сказав Є. Гайдар.

Говорячи про проблему погашення заборгованості по зарплаті, Є. Гайдар зазначив, що приклади з російського досвіду вказують: багато чого можна досягнути, роблячи більш жорстким контроль за виконанням законодавства.

Погода тижня

Гідромет мітить у пророки

Систему прогнозування погоди в Україні буде поставлено на сучасну основу. Заходи щодо її покращення намічено в затвердженій урядом державній програмі науково-технічного переоснащення системи гідрометеорологічних спостережень і базової мережі спостережень за забрудненням навколишнього середовища.

Документ розроблено згідно з першочерговими заходами щодо реалізації Програми діяльності Кабінету міністрів. У ньому зазначається, що система спостережень в Україні, яка існує, перебуває в кризовому стані і за своїм технічним і технологічним оснащенням не відповідає покладеним на неї завданням. Мета програми — досягнення світового рівня спостережень, обробки інформації і доведення її до споживача.

З цією метою буде здійснено ряд науково-технічних і організаційних заходів, повідомляє Укрінформ.

Імена

Вікторія СВІТЛАНОВА, журналіст

Лірика про фізика

Щойно повернувшись з наукової конференції в Італії, Олександр Чалий — фізик за життям, видавався ліриком, мало не поетом. Тека фотознімків, і захоплені розповіді про цю сповнену враженнями подорож. А вдома на нього вже чекало повідомлення про те, що рішенням правління Міжнародної Соросівської програми підтримки освіти в галузі точних наук йому присуджено грант Соросівського професора, привітання з цієї нагоди і засвідчення того, що нагороду здобуто на підставі об'єктивного і напруженого конкурсу.

Конкурс проводиться справді ретельно, об'єктивно. Скажімо, студенти українського медуніверситету, де працює Олександр Чалий, мали анонімно заповнити анкети з відповідними запитаннями, що стосувалися особи претендента на цю нагороду. Втім, безумовно, не лише думка студентів про свого суворого професора враховується в конкурсі «Соросівські професори». Передусім, звичайно, праця як науковця. Приміром, Олександр Чалий — завідувач кафедри біофізики з курсом інформатики і медичної апаратури в медуніверситеті став ще й професором кількох вузів. А сталося це завдяки тому, що ректори Національного медуніверситету імені О. Богомольця, Київського політехнічного інституту, Київського міжнародного університету цивільної авіації та Національного університету імені Тараса Шевченка уклали договір про започаткування в технічних вузах курсу біофізики. Він необхідний для студентів КПІ і авіаторів, які готуються за медико-інженерними спеціальностями. Олександр Чалий був у цьому проекті відповідальним виконавцем від медуніверситету.

Крім суто педагогічного навантаження професор Чалий — академік Академії наук вищої школи України, член Нью- Йоркської Академії наук, професор Університету П'єра і Марії Кюрі — видав ряд наукових праць, навчальних посібників, працює і як експерт проектів, що виконуються в лабораторії нейтронної фізики Об'єднаного інституту ядерних досліджень в Дубні. Отже, Олександр Васильович людина знана в науці. Тож закономірно, що і комп'ютерний рейтинг, і суто індивідуальна оцінка правління Соросівської програми були високими.

(Закінчення на 10-й стор.).

Микола КОСИЙ, «Голос України»

Базарна війна, або Благбазівський айсберг

«Торги» тижня

МАЙЖЕ два тижні харківський Центральний колгоспний ринок, відомий серед торгового люду ще як знаменитий «Благбаз», стоїть оборонним бастіоном проти недавнього рішення міськвиконкому про припинення на ньому торгівлі промисловими товарами.

У перші дні стражам правопорядку вдалося «очистити» значну територію ринку від «торгашів». Але незабаром торговці тісніше зімкнули свої ряди, міліції довелося трохи відступити. З того часу «Благбаз» схожий на фортецю, оточену загонами правоохоронних органів, а в ній — на уцілілих прилавках днюють і ночують кілька десятків так званих дрібних підприємців.

Хто переможе?

Звичайно, назвати харківський Центральний ринок колгоспним можна лише умовно. Колгоспникам на ньому уже давно немає місця. Торгові м'ясні ряди окупували «круті» хлопці, репіта прилавків — «човники». Товкотнеча, купи сміття, антисанітарія, місце зборищ і розбирань кримінальних угруповань, постійні випадки злодійства і шахрайства — ось лише видима частина благбазівського айсберга. А в глибині, за словами мера міста Євгена Кушнарьова, — величезний, майже безконтрольний оборот тіньового капіталу, закони кримінального світу, навіть відверті погрози на адресу міської влади, якщо та не припинить тицяти носа на «не свою» територію...

Влада пропонує торговцям перебратися на інший ринок, споруджений на околиці міста однією з комерційних фірм. Але, по-перше, той ринок ще не добудовано, а по друге, місце віддалене. Та й мало хто з торговців вірить, що Центральний ринок стане знову місцем торгівлі сільгосппродукцією. І чи не з'явиться незабаром на ринку новий господар і його вірні слуги?

Поки що торговці влаштовують пікети, оголошують страйки, а найвідважніші ночують на «Благбазі» просто неба. А міська влада твердо стоїть на своєму.

Утім, хоч би які щирі були заяви чиновників про їхні наміри, дещо дивним все-таки залишається постулат про те, що нарешті завдано відчутного удару коза-ностра місцевого масштабу. Кого одолали? Перш за все десятки тисяч людей, які заробляли на хліб насущний перепродажем «чужого» товару. Втратить немало і більшість харків'ян, які звикли до того, що на Центральному базарі щось можна купити. А щодо «білих комірців»... Не посеред калюж і куп сміття згрібають вони свій тіньовий капітал...

Харків.

Спрага тижня

А без води...

Ресурси джерел підземних вод Севастополя повністю вичерпані. До такого підсумку прийшли спеціалісти державного геологічного підприємства «Кримгеологія», дослідивши стан підземних джерел водопостачання міста.

За даними геологів, прогнозні запаси підземних вод оцінюються величиною близько 87 тис. куб.м на добу, а реальний водозабір за 1995 рік становив 85-87 тис.куб.м на добу.

Також, за словами спеціалістів, більше половини водозабірних щілин, пробурених у різних районах міста, підлягають ліквідації, бо відкривають підземні води, що не відповідають вимогам до питної води.

Ситуація, що склалася, ускладнюється ще й тим, що у основному постачальнику питної води міста — Чорноморському водосховищі — виявлено вірус гепатиту «А».

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ТРУБОПРОВІДНИЙ

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про трубопровідний транспорт»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про трубопровідний транспорт» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства України у відповідність з цим Законом чинні законодавчі акти, а також рішення уряду України та інші нормативні акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому закону.

3. Кабінету Міністрів України до 1 грудня 1996 року:

підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про узгодження законодавчих актів України з Законом України «Про трубопровідний транспорт»;

привести рішення уряду України у відповідність з цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами державної виконавчої влади України їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м.Київ, 15 травня 1996 року.

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади діяльності трубопровідного транспорту.

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

магістральний трубопровід — технологічний комплекс, що функціонує як єдина система і до якого входить окремий трубопровід з усіма об'єктами і спорудами, зв'язаними з ним єдиним технологічним процесом, або кілька трубопроводів, якими здійснюються транзитні, міждержавні, міжрегіональні поставки продуктів транспортування споживачам, або інші трубопроводи, спроектовані та збудовані згідно з державними будівельними вимогами щодо магістральних трубопроводів;

промислові трубопроводи — всі інші немагістральні трубопроводи в межах виробництв, а також нафтобазові, внутрішньопромислові нафто, газо- і продуктопроводи, міські газопровідні, водопровідні, теплопровідні, каналізаційні мережі, розподільчі трубопроводи водопостачання, меліоративні системи тощо;

технічний коридор — земельна ділянка, в межах якої прокладено систему трубопроводів і комунікацій;

виконавча зйомка — нанесення розташування об'єкта на плані землекористування та на інші картографічні матеріали;

дефектоскопія внутрішньої порожнини трубопроводу — визначення, реєстрування або передавання геометричних, фізичних та інших параметрів трубопроводу і його антикорозійного покриття, які характеризують його технічну надійність, за допомогою комплексу приладів, що розміщуються всередині трубопроводу;

діагностика — комплекс технічних заходів щодо визначення технічних параметрів трубопроводу.

Стаття 2. Система трубопровідного транспорту України

Систему трубопровідного транспорту України становлять:

магістральний трубопровідний транспорт;

промисловий трубопровідний транспорт.

Стаття 3. Законодавство про трубопровідний транспорт і його мета

Відносини в галузі трубопровідного транспорту регулюються Законом України «Про транспорт», цим Законом та іншими актами законодавства України.

Відносини підприємств трубопровідного транспорту в Україні, власниками яких є інші держави, регулюються цим Законом у частині, яка не суперечить міжнародним договорам України.

Нормативні акти, що визначають правила проектування, будівництва, експлуатації, капітального ремонту та реконструкції об'єктів трубопровідного транспорту, організацію безпеки та охорони праці під час їх будівництва та експлуатації, пожежної та екологічної безпеки, санітарних норм та правил є обов'язковими для підприємств, установ, організацій та громадян.

Метою законодавства про трубопровідний транспорт є регулювання відносин на всіх етапах створення та функціонування (проектування, будівництво, експлуатація, капітальний ремонт, реконструкція тощо) трубопровідного транспорту, встановлення гарантій безпеки життя та здоров'я населення, забезпечення охорони навколишнього природного середовища і національного багатства України від можливого негативного впливу під час експлуатації об'єктів цього виду транспорту.

Особливості застосування Закону України «Про підприємства в Україні» до підприємств трубопровідного транспорту визначаються цим Законом, а також актами Кабінету Міністрів України, що видаються на його основі.

Стаття 4. Сфера дії Закону про трубопровідний транспорт

Дія цього Закону поширюється на відносини в галузі трубопровідного транспорту, призначеного для транспортування вуглеводнів, хімічних продуктів, води та інших продуктів і речовин з місць їх знаходження, видобутку (від промислів), виготовлення або зберігання до місць їх переробки чи споживання, перевантаження та подальшого транспортування.

Особливості застосування цього Закону щодо функціонування промислового трубопровідного транспорту визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Суб'єкти правового регулювання відносин у галузі трубопровідного транспорту

Суб'єктами правового регулювання відносин у галузі трубопровідного транспорту є юридичні і фізичні особи, діяльність яких безпосередньо стосується:

оборони держави;

науково-дослідних, пошукових, проектно-конструкторських, експертних та інших інженерних робіт і послуг у цій галузі;

будівельних, будівельно-монтажних, спеціалізованих монтажних, ремонтних, налагоджувальних, пускових та інших робіт і послуг у цій галузі;

експлуатації трубопроводів;

виробництва і поставок будівельних та конструкційних матеріалів, обладнання, машин, механізмів, контрольно-вимірювальних приладів та іншого обладнання для підприємств, їх об'єднань і організацій, діяльність яких пов'язана з проектуванням, будівництвом, комплектацією та експлуатацією об'єктів трубопровідного транспорту;

забезпечення захисту персоналу і населення, а також навколишнього природного середовища під час будівництва, експлуатації, капітального ремонту та реконструкції об'єктів трубопровідного транспорту;

забезпечення безпеки на трубопровідному транспорті;

зовнішньоекономічних відносин у сфері трубопровідного транспорту;

державного нагляду і контролю за будівництвом і експлуатацією об'єктів трубопровідного транспорту.

Стаття 6. Основні принципи державної політики у сфері трубопровідного транспорту

Основними принципами державної політики у сфері трубопровідного транспорту, враховуючи його пріоритетність в економіці України, є:

забезпечення надійного та безпечного функціонування трубопровідного транспорту;

забезпечення виконання першочергових завдань, спрямованих на підтримку обороноздатності держави;

координація науково-дослідних, пошукових, проектно-конструкторських, експертних та інших інженерних робіт і послуг у цій галузі;

сприяння реконструкції і модернізації діючих об'єктів, оснащення їх сучасним ефективним обладнанням, автоматизованими системами обліку і контролю тощо;

зменшення енергетичної залежності України від держав — експортерів традиційних енергоносіїв (нафти, газу та продуктів їх переробки);

додержання екологічної безпеки трубопровідного транспорту;

захист економічних інтересів України та законних інтересів підприємств і організацій трубопровідного транспорту;

забезпечення якісних та безпечних послуг у транспортуванні енергоносіїв та хімічних продуктів через територію України;

сприяння раціональному транспортуванню вуглеводнів, хімічних продуктів, води та інших продуктів і речовин;

сприяння міжнародному співробітництву у сфері трубопровідного транспорту.

Стаття 7. Трубопровідний транспорт як об'єкт власності.

Магістральний трубопровідний транспорт має важливе народногосподарське та оборонне значення і є державною власністю України.

Приватизація, а також зміна власності державних підприємств магістрального трубопровідного транспорту забороняється.

Зміна форм власності промислового трубопровідного транспорту здійснюється згідно з чинним законодавством.

Стаття 8. Органи, що здійснюють державне управління у сфері трубопровідного транспорту

Державне управління у сфері трубопровідного транспорту здійснюють центральні та місцеві органи державної виконавчої влади, представницькі органи та органи місцевого самоврядування в межах їх компетенції відповідно до чинного законодавства України.

На особливий період безпосереднє керівництво підприємствами трубопровідного транспорту та контроль їх діяльності забезпечується органами Міністерства оборони України.

Стаття 9. Відносини підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту з місцевими органами державної виконавчої влади, представницькими органами та органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями

Місцеві органи державної виконавчої влади, представницькі органи та органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень:

погоджують розміщення споруд та інших об'єктів трубопровідного транспорту на землях, наданих у користування підприємствам трубопровідного транспорту згідно із Земельним кодексом України;

вживають заходів щодо безпеки експлуатації підприємствами, установами та організаціями об'єктів трубопровідного транспорту;

беруть участь у складанні та узгодженні планів захисту персоналу і населення, спільних заходів щодо виконання робіт в умовах надзвичайного стану;

забезпечують оповіщення та інформування населення про заходи захисту і правила поведінки в умовах надзвичайного стану, а також під час експлуатації об'єктів трубопровідного транспорту із залученням до цієї роботи спеціалістів підприємств трубопровідного транспорту;

приймають від підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту матеріали виконавчої зйомки і надають їх іншим підприємствам, установам та організаціям в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Роботи, пов'язані з ліквідацією і попередженням аварійних ситуацій на діючих трубопроводах, виконуються негайно з повідомленням про це відповідних органів державної виконавчої влади, представницьких органів та органів місцевого самоврядування, територіальних штабів Цивільної оборони України.

Місцеві органи державної виконавчої влади, представницькі органи та органи місцевого самоврядування, власники землі і землекористувачі, що сприяють відведенню земель під об'єкти трубопровідного транспорту, рішення про будівництво яких було прийняте у встановленому чинним законодавством України порядку, мають пріоритетне право на забезпечення продуктами транспортування.

Взаємовідносини суб'єктів, яким передано в управління об'єкти трубопровідного транспорту, лінії електропередач, зв'язку, залізниці, автомобільні дороги та інші комунікації, що проходять в одному технічному коридорі або перетинаються, здійснюються на основі договорів, якими передбачаються права і обов'язки сторін на проведення спільних заходів, спрямованих на підвищення надійності експлуатації споруд та об'єктів трубопровідного транспорту.

Підприємства, установи та організації, що експлуатують трубопроводи, які підпорядковані різним відомствам, але розташовані в одному технічному коридорі, повинні узгодити умови їх експлуатації, а також мати погодження з Міністерством оборони України та Штабом Цивільної оборони України план взаємодії і взаємодопомоги під час виконання робіт в особливий період.

Стаття 10. Контроль у сфері трубопровідного транспорту

Контроль у сфері трубопровідного транспорту спрямовується на забезпечення додержання вимог законодавства про трубопровідний транспорт органами державної виконавчої влади, представницькими органами та органами місцевого самоврядування, а також підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності та видів діяльності і громадянами.

Державний контроль у сфері трубопровідного транспорту здійснюється відповідними міністерствами та відомствами, органами державного нагляду і контролю та іншими спеціально уповноваженими на те державними органами, а також представницькими органами та органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства України.

ТРАНСПОРТ

Стаття 11. Землі трубопровідного транспорту

До земель трубопровідного транспорту належать земельні ділянки, на яких збудовано наземні і надземні трубопроводи та їх споруди, а також наземні споруди підземних трубопроводів.

Правовий статус земель трубопровідного транспорту визначається Земельним, Лісовим та Водним кодексами України.

Стаття 12. Основи господарської діяльності підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту

Господарська діяльність підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту визначається цим Законом та іншими актами законодавства України.

Підприємства, установи та організації трубопровідного транспорту здійснюють приймання, збереження, перевантаження і транспортування трубопроводами, у тому числі з метою транзиту, вуглеводнів, хімічних продуктів, води та інших продуктів і речовин на основі договорів з урахуванням економічної ефективності та пропускної спроможності магістральних трубопроводів.

Економічні та соціальні відносини підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту, що виникають у процесі їх діяльності, грунтуються на принципах взаємної вигоди.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту регулюється актами законодавства України, що регламентують зовнішньоекономічні відносини.

Стаття 13. Ліцензування та сертифікація робіт на трубопровідному транспорті

Діяльність, пов‘язана з проектуванням, будівництвом, ремонтом та експлуатацією об‘єктів трубопровідного транспорту, здійснюється на підставі спеціального дозволу (ліцензії) і підлягає обов‘язковій сертифікації. Ліцензії видаються уповноваженими на те центральними органами державної виконавчої влади у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Організаційна структура підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту

Організаційна структура підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту залежить від покладених на них завдань, визначається самими підприємствами, установами та організаціями і затверджується органами, що здійснюють управління майном цих підприємств. Ці органи визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 15. Екологічна експертиза на трубопровідному транспорті

Для визначення екологічної безпеки під час розміщення, будівництва нових і реконструкції діючих об‘єктів трубопровідного транспорту, а також під час їх експлуатації проводиться обов‘язкова державна екологічна експертиза у порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 16. Права та обов‘язки підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту

Підприємства, установи та організації трубопровідного транспорту мають право:

контролювати виконання робіт, визначених Правилами охорони магістральних трубопроводів, що затверджуються Кабінетом Міністрів України;

порушувати питання про притягнення проектних організацій до відповідальності за помилкові проектні рішення в порядку, встановленому законодавством України;

на пріоритетне забезпечення на їх вимогу матеріально-технічними ресурсами в необхідних обсягах, належної номенклатури та асортименту через систему державного замовлення;

на енергозабезпечення об‘єктів трубопровідного транспорту за першою категорією надійності;

вимагати від будівельних підприємств проведення передпускової діагностики, дефектоскопії внутрішньої порожнини трубопроводу та виконавчої зйомки;

формувати спеціальні підрозділи з бронюванням персоналу служби експлуатації та ремонту трубопроводів для підвищення їх надійності та технічного прикриття в особливий період.

Підприємства, установи та організації трубопровідного транспорту зобов‘язані забезпечувати:

постачання споживачам вуглеводнів, хімічних продуктів, води та інших продуктів і речовин відповідно до умов договорів;

дотримання діючих норм та правил безпеки та технічної експлуатації трубопроводів, правил пожежної охорони та охорони навколишнього природного середовища;

приймання об‘єктів в експлуатацію, побудованих без порушень будівельних норм і правил;

діагностичний контроль за станом трубопроводів діючими засобами згідно з правилами технічної експлуатації та нормативними актами з діагностики;

технічне перезасвідчення об‘єктів трубопровідного транспорту після досягнення ними амортизаційного строку служби у разі передчасного старіння, спрацьованості і часткової втрати надійності та безпеки;

консервацію трубопроводів, що з тих чи інших причин не функціонують більше одного року, із забезпеченням постійного технічного нагляду за станом трубопроводів з метою підтримки їх експлуатаційної придатності;

передачу матеріалів виконавчої зйомки, оформлених у встановленому порядку будівельно-монтажними організаціями і замовником, місцевим органам державної виконавчої влади і органам місцевого самоврядування для нанесення їх на районні карти землекористування, які у встановленому порядку надають відомості про місцезнаходження трубопроводів заінтересованим підприємствам, установам та організаціям;

створення спеціалізованих формувань для проведення ремонтно-відбудовчих робіт на випадок аварії чи катастрофи на трубопроводах;

вжиття негайних заходів щодо ліквідації наслідків стихійного лиха, аварій, які призвели до порушення роботи підприємств трубопровідного транспорту, і повідомлення про це відповідних органів державного нагляду та контролю, територіальних штабів Цивільної оборони України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, а також місцевих органів державної виконавчої влади, представницьких органів та органів місцевого самоврядування;

відшкодування власникам землі і землекористувачам заподіяної шкоди під час ліквідації аварії і проведення ремонту;

складання з місцевими органами державної виконавчої влади, представницькими органами та органами місцевого самоврядування спільних планів заходів, пов‘язаних із виконанням робіт в умовах надзвичайного стану;

охорону об‘єктів трубопровідного транспорту.

Стаття 17. Моніторинг на трубопровідному транспорті токсичних хімічних продуктів, зріджених вуглеводневих газів та широкої фракції легких вуглеводнів

Підприємства трубопровідного транспорту зобов‘язані здійснювати моніторинг поставок трубопроводами токсичних хімічних продуктів, зріджених вуглеводневих газів та широкої фракції легких вуглеводнів.

Збір, обробка, збереження та аналіз інформації про стан транспортування трубопроводами токсичних хімічних продуктів, зріджених вуглеводневих газів та широкої фракції легких вуглеводнів здійснюються відповідними органами державної виконавчої влади в межах єдиної системи державного моніторингу відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 18. Організація роботи підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту в умовах надзвичайного стану

До переліку робіт, які виконуються в умовах надзвичайного стану, включаються роботи, пов‘язані з ліквідацією наслідків стихійного лиха (повені, пожежі, замети тощо), аварій та катастроф, які призвели до порушення роботи трубопровідного транспорту.

Підприємства, установи та організації, а також громадяни, які виявили пошкодження трубопроводу чи вихід (витікання) продукту, що транспортується, зобов‘язані терміново повідомити про це підприємство, що експлуатує трубопровід, або місцеві органи державної виконавчої влади чи представницькі органи та органи місцевого самоврядування.

Підприємства, установи та організації трубопровідного транспорту разом з місцевими органами державної виконавчої влади, представницькими органами та органами місцевого самоврядування, на підпорядкованій території яких прокладено трубопроводи, з уповноваженими Міністерством оборони України органами, іншими заінтересованими підприємствами та організаціями розробляють плани спільних заходів щодо забезпечення умов безаварійної експлуатації об‘єктів трубопровідного транспорту і виконання робіт в умовах надзвичайного стану, які погоджуються з територіальними штабами Цивільної оборони України.

Інформування населення щодо виникнення умов надзвичайного стану здійснюють місцеві органи державної виконавчої влади.

Плани спільних заходів щодо взаємодії в умовах надзвичайного стану затверджуються відповідними органами державного нагляду і контролю, а також місцевими органами державної виконавчої влади, представницькими органами та органами місцевого самоврядування.

Підприємства трубопровідного транспорту розробляють і затверджують плани ліквідації можливих аварій, які переглядаються щорічно в разі заміни технологічного обладнання.

З метою зміцнення обороноздатності України та забезпечення взаємодії підприємств трубопровідного транспорту із спеціалізованими частинами Міністерства оборони України в ході виконання робіт в умовах надзвичайного стану при органах, що здійснюють управління майном цих підприємств, створюються представництво Міністерства оборони України.

На особливий період представництво Міністерства оборони України створюється також при відповідному центральному органі державної виконавчої влади, яке виконує функції органу державного управління магістральних нафтопродуктопроводів.

Стаття 19. Охорона об‘єктів трубопровідного транспорту

Охорона об‘єктів магістрального трубопровідного транспорту здійснюється спеціальними відомчими підрозділами цих підприємств, порядок роботи яких визначається Правилами охорони магістральних трубопроводів, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Охорона (у тому числі пожежна) найбільш важливих об‘єктів трубопровідного транспорту, включаючи лінійну частину, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України, здійснюється також органами Міністерства внутрішніх справ України на договірних засадах.

Стаття 20. Відповідальність за порушення законодавства про трубопровідний транспорт

Порушення законодавства України про трубопровідний транспорт тягне за собою встановлену законодавством України дисциплінарну, адміністративну, цивільну і кримінальну відповідальність.

Відповідальність за порушення законодавства про трубопровідний транспорт несуть особи, винні у:

недотриманні вимог Правил охорони магістральних трубопроводів;

навмисному пошкодженні, руйнуванні та розкраданні обладнання об‘єктів трубопровідного транспорту, крадіжках товарної продукції, що транспортується трубопровідним транспортом, а також у завданій навколишньому природному середовищу шкоді;

допущенні браку в процесі випуску неякісних будівельних та конструкційних матеріалів, комплектуючого обладнання об‘єктів трубопровідного транспорту;

чиненні перешкод щодо виконання робіт (заходів), пов‘язаних з попередженням та ліквідацією наслідків стихійного лиха, аварій та катастроф органами державної виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями, а також окремими громадянами;

недотриманні правил безпеки підприємствами трубопровідного транспорту, в тому числі екологічної безпеки;

невиконанні розпоряджень та приписів органів, які здійснюють державний контроль і нагляд;

невиконанні погоджених планів взаємодії під час здійснення робіт в умовах надзвичайного стану.

Законодавством України може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про трубопровідний транспорт.

Підприємства, установи та організації, які виготовляють і поставляють для об‘єктів трубопровідного транспорту обладнання, труби та інше устаткування, несуть відповідальність за його якість і технічний рівень відповідно до діючих стандартів, а також за всі приховані дефекти, виявлені в процесі експлуатації об‘єкта, і відшкодовують у зв‘язку з цим підприємствам трубопровідного транспорту заподіяну шкоду згідно з чинним законодавством України.

Будівельно-монтажна організація протягом першого року експлуатації об‘єкта трубопровідного транспорту має за свій рахунок усунути виявлені в процесі експлуатації дефекти будівельно-монтажного характеру.

Стаття 21. Відшкодування шкоди та витрат

Місцеві органи державної виконавчої влади, представницькі органи та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, а також громадяни зобов‘язані відшкодувати завдану підприємствам трубопровідного транспорту шкоду в порядку та розмірах, визначеним чинним законодавством України.

Підприємства, установи та організації трубопровідного транспорту згідно з чинним законодавством України відшкодовують витрати підприємствам, установам і організаціям, які брали участь у ліквідації наслідків аварій, що виникли в умовах надзвичайного стану на об‘єктах трубопровідного транспорту, а також шкоду, завдану власникам землі і землекористувачам. Шкода, заподіяна здоров‘ю, а також майну громадян внаслідок аварій на вказаних об‘єктах, підлягає відшкодуванню в повному обсязі за рахунок підприємств, установ та організацій трубопровідного транспорту.

Президент України
Л. КУЧМА.

м.Київ,
15 травня 1996 року.

Валентина ПОЛІЩУК, «Голос України»

«Я, Уїльям Джон Клінтон, закликаю...»

Президент США Уїльям Джон Клінтон оголосив учорашній день 14 червня Днем державного прапора, а тиждень, що почався 9 червня, — Національним тижнем державного прапора. Так Сполучені Штати Америки розпочали підготовку до Дня незалежності, який вони відзначають 4 липня.

Глава держави наказав відповідним службовим особам вивісити державні прапори на всіх установах федерального уряду на цей тиждень і закликав усіх американців розгорнути зірковосмугасті стяги на своїх будинках.

«Я також закликаю народ Сполучених Штатів, — сказано у декларації президента, — з гордістю і шанобою провести весь період з Дня державного прапора до Дня незалежності включно, який установлений конгресом для того, щоб віддати данину поваги нашій країні, а під час зборів і заходів згадати про гідну спадщину, яка дісталася нам з минулих часів, повторити слова присяги на вірність Сполученим Штатам Америки».

Історичний факт: державний прапор США затверджений континентальним конгресом 1777 року. Він для американців — усоблення глибокої відданості принципам свободи, рівності і рівних можливостей і щоденне нагадування про минулі звершення держави та про рішуче прагнення захищати права людини. Американці народжуються під своїм прапором, бо він майорить над кожною установою, і вмирають під ним: домовину тут обов'язково накривають його полотнищем. Правда, лише героїв і видатних громадських діячів. Державний прапор справді є символом національної єдності, в ім'я якої живуть і працюють американці, символом самого американського способу життя.

Тому коли під час брудної в'єтнамської війни відомий співак Дін Рід на площі перед конгресом привселюдно виправ зірково-смугастий, такий протест мав резонанс у цілому світі, бо для американців це щось та означає.

Четвертого липня Америка відзначатиме 220-у річницю своєї незалежності. Мені доводилося бути у цей день у Нью-Йорку: за грандіозністю свято справляло враження зіркового дощу, який протягом доби небо кидало на землю.

А тим часом Україна готується відзначити п'яту річницю власної незалежності. Президент Леонід Кучма своїм указом створив організаційний комітет, який теж, очевидно, готує для громадян України сюрпризи. Може, це буде виплата заробленого шахтарям, учителям, військовикам, а може, заблимає світло в кінці тунелю для пенсіонерів і малозабезпечених. Може...

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

Добре там, де нас немає?

Розпочату два тижні тому журналом «Шпігель» дискусію про переселення колишніх радянських євреїв (нині вже з країн СНД, в тому числі і з України) підхопили й десятки інших німецьких періодичних видань. Йдеться не стільки про євреїв, скільки про «неєвреїв», або «фальшивих» євреїв, утримання яких змушена брати на себе ця країна.

Кажуть, що міністр економіки ФРН пан Шпрангер, під час офіційного візиту в Україну побачивши багатолюдну чергу біля посольства Німеччини, навіть після пояснень не міг збагнути феномена цього «невисихаючого джерела». Адже з України протягом п'яти останніх років до ФРН виїхало 27 тисяч євреїв і членів їхніх родин, ще 14 тисяч очікують розгляду поданих анкет. А скільки їх прагне виїхати туди на постійне місце проживання — нікому не відомо.

Ситуація створюється така, що в зовнішньополітичному відомстві ФРН побоюються, аби масова еміграція євреїв з СНД у цю країну не ускладнила її відносин з Державою Ізраїль, яка хоч і вважає себе історично батьківщиною євреїв, але на постійне місце проживання щороку приймає їх куди менше.

Дехто вважає, що Німеччина, і зокрема федеральний канцлер Гельмут Коль, з чиєї ініціативи 1991 року прийнято закон про всебічне сприяння євреям, які захочуть емігрувати до ФРН, стали жертвами власного ентузіазму, чи то пак — комплексу вини німців перед євреями, яких вони переслідували під час другої світової війни. Оскільки конституція ФРН виступає проти роз'єднання сімей, то зрештою справа дійшла до того, що з чотирьох членів пересічної емігрантської сім'ї троє не мають єврейської національності.

Тому багато німецьких видань і ставлять питання руба: «Чому німці мають годувати не тільки тих, перед ким винні?». При цьому окремі газети друкують навіть не зовсім відкриту статистику МЗС ФРН про кількість сфальсифікованих документів тих, хто будь-якою ціною вирішив змінити місце свого постійного проживання.

Стурбованість мас-медіа можна зрозуміти, бо Німеччина не така вже й велика країна, щоб прийняти всіх бажаючих сюди емігрувати. Та й нові громадяни і поки що не громадяни, буває, завдають місцевим жителям чимало клопоту. А то й просто неспокою. Уявіть: у маленькому селі з населенням 300 чоловік, зі спокійним, розміреним життям, споруджують гуртожиток для 500 емігрантів, від яких не знаєш, чого й чекати. Крім того, у Німеччині своє безробіття: у західних землях їх 3—4 відсотки, у східних — 16 відсотків.

Щодо України, то у співробітників посольства Німеччини складається враження, ніби народжуваність населення єврейської національності невпинно зростає, і не щодня, а щогодини, незважаючи на значний відплив його у країни далекі й близькі. Німецький дипломат, який не побажав, щоб його ім'я називали, бачить одну причину: в Україні все можна купити. Щоправда, він припускає й інше: свого часу в Радянському Союзі купували «п'яту графу» з тим, щоб вписати туди національність «кращу» — росіянин...

Отож, німецьке суспільство відчуло загрозу власному добробутові, що знайшло своє відображення в пресі. Міністр економіки пан Шпрангер під час прес-конференції у Києві кілька разів підкреслив: «Оскільки «Шпігель» порушив цю проблему, то уряд змушений буде її розглянути». (Як тут не позаздрити німецьким колегам: журналісти порушили проблему — уряд розгляне її?)

А як позначиться дискусія на долі євреїв, які все ж вирішили емігрувати до ФРН? Про це я запитала у прес-аташе посольства Німеччини в Україні Анки Фельдгузен.

— Дискусія в цивілізованому суспільстві — нормальне явище, під час якого, буває, увага населення привертається до проблем, що назріли. Як правило, після неї розв'язуються соціальні чи інші питання, до яких досі «не доходили руки». Нинішня дискусія, на мій погляд, має стосунок не тільки до євреїв, а й до емігрантів загалом. А щодо еміграції євреїв жодних змін не передбачається. Державна політика тут залишається незмінною: страждання, яких вони зазнали під час другої світової війни, мають бути компенсовані. До речі, за реалізацією цього закону канцлер Коль стежить особисто. А він дуже суворий контролер.

Я десь прочитала, що задовго до падіння Берлінської стіни Центральна всеєврейська рада Німеччини звернулася до уряду ФРН із проханням дозволити еміграцію євреїв ще й з тієї причини, що в єврейських громадах надзвичайно мала кількість членів, і запевнила, що всі турботи переселення, проживання і працевлаштування вона бере на себе. Перебудова в СРСР, падіння стіни відчинили ворота і для радянських євреїв. Нині турботу про них значною мірою перебрала на себе ще й держава. І тут занервувало суспільство, якому доводиться поділитися куснем хліба з маслом: дуже вже не хочеться від нього відщипувати для когось.

Ох, браття, добре там, де нас немає.

Черепаха, перша леді Франції

Франція — безумовна законодавиця у світі «від кутюр», тож французи бажають бачити в елегантно і строго вбраній дружині глави їхньої держави свого роду дзеркало французької моди. Нинішня перша леді Франції Бернадетт Ширак вбачає своє завдання в тому, щоб справдити сподівання своїх виборців. Ще за часів, коли Жак Ширак був мером Парижа, саме з її рук одержували «золоті наперстки» кращі кутюр'є на традиційних оглядах сезонних колекцій.

Після переїзду з мерії до Єлисейського палацу Бернадетт з успіхом продовжує цю відповідальну місію. Так, під час державного візиту французького президента до Великобританії вона захопила з собою вишуканий гардероб від «Діора» і «Шанель». Особливу увагу цього разу приділено капелюшкам, бо в Лондоні прийоми у вищому світі передбачають обов'язкового головного убору для дам.

Бернадетт не користується послугами спеціального «імідж мейкера», цілком покладаючись на смак кутюр'є. Однак, як і всі жінки, зізналася дружина президента в інтерв'ю «Фігаро», вона полюбляє змінювати свій образ. Сьогодні її перукарем є надпопулярна Шарлі — та сама, якій віддають перевагу Катрін Деньов та Ізабель Аджані.

Бернадетт Ширак — представниця аристократичної родини де Курсель — на французів справляє приблизно те саме враження, що свого часу Барбара Буш на американців: добропорядна мати родини, скромна, небагатослівна, тримаючись частіше в тіні, вона не дратує виборців. Її можна побачити у крамницях, бо вона сама ходить за покупками, сама прогулює свого лабрадора, сама водить машину, кидаючи монетки в автомат для платних стоянок. «Коли я не буду жити, як усі, можна швидко втратити грунт під ногами й те, що має бути головним: почуття громадянина», — говорить Бернадетт.

Вона з гідністю переносить навіть вибрики популярної сатиричної телевізійної лялькової програми «Гіньоль де льенфо», що обрала її як одну з улюблених мішеней. Втім, дорікати лялькарям Бернадетт особливо нема за що, бо вони постійно обігрують такі її якості, як повільність, скромність, обережність.

Незважаючи на те, що ляльки, за спільним визнанням, часто виходять за рамки пристойності, з боку Бернадетт не пролунало жодного слова осуду. «На мене це не справляє враження», — говорить вона. Тим паче, що Бернадетт сама добре знає всі свої вади. Найголовніша з них — невміння контролювати свій час. «Я завжди скрізь запізнююся, на відміну від мого чоловіка». Звідси й відоме французам прізвисько, що ним «нагородив» Бернадетт сам Жак Ширак, — Черепаха.

Втім, Бернадетт — далеко не новачок у політиці. Вона — генеральний радник (депутат) у департаменті Корез у Центральній Франції і заступник у департаменті Корран, куди вона наїжджає мало не щотижня. Окрім того, віднедавна вона стала головою Фонду французьких лікарень, робота в якому віднімає у неї часом навіть вечори.

Державне, особисте — в Єлисейському палаці межа вельми крихка. До складних державних турбот подружжя Шираків останніми місяцями додалися й приємні родинні турботи: у них з'явився перший онук Мартен.

Його мати — молодша дочка Шираків 33-річна Клод — уже повернулася на роботу. Вона працює тут же, в Єлисейському палаці, обіймаючи посаду радника по зв'язках із пресою і громадськістю. І часом, як і всім бабусям на світі, Бернадетт доводиться «посидіти з онуком», коли його мати змушена відлучитися. Втім, дружина президента знаходить у цьому задоволення.

Хіба це вілла? Хатинка...

Аргументи найкращих у країні адвокатів, найнятих експрезидентом Польщі Лехом Валенсою, не справили враження на воєводський суд у Гданську. Він укотре зберіг чинним рішення про арешт, який було накладено на нерухоме майно Валенси.

Майно колишнього глави польської держави перебуває у розпорядженні суду до моменту завершення тяжби, яку той веде з державними фінорганами. Як уже повідомлялося, Валенса заборгував їм кілька сотень тисяч доларів, хоча він сам стверджує, що заокеанські мільйони отримані ним не як гонорари, зокрема за права на автобіографічний фільм, а як «подарунки».

Тим часом екс-президент намагається розвінчати легенди про своє «багатство». Більшість поляків уже не вірить у те, що у нього «немає грошей на прожиття», як після своєї поразки на недавніх президентських виборах заявляв Валенса, збираючи сотні репортерів заради знімку в цеху Гданської судоверфі, куди він, мовляв, збирався повернутися монтером. Останніми тижнями екс-президент благополучно заснував фонд під назвою «Інститут імені Валенси» і розпочав будівництво нової — другої числом — великої приватної вілли у Гданську. Поряд з «найдорожчими» архітекторами країни за цією забудовою стежать податкові інспектори. Бо її місцевий суд відніс до майна, на яке накладено арешт.

ДАМА З СОБАЧКОЮ І ДЖЕНТЛЬМЕН С МАНТАЧКОЮ

(Початок на 1-й стор.).

Добрий приятелю мій, я здатен оцінити твою безкорисливу гостинність, і твоє пиво, і твоїх (наших!) розкішних дівчат на міських пляжах — але зараз літо, тож відпусти мене, Бога ради — туди... Я потім тобі все поясню, а тепер давай купимо для баби паляницю та якихось карамельок на гостинця, бо мені пора на електричку, в ті краї, де таке ж літо, як і у тебе тут, але все інакше. Я обов'язково передам їм од тебе привіт, але багато не розповідатиму, бо вони так само не зрозуміють тебе з твоєю дачею, як ти не розумієш мене. У них свій гумор. Вони, приміром, вважають, що ми з тобою тут вже все продали іноземцям, навіть наші дощі з нашого неба, тому у них там усе сохне та в'яне. Але вони уперто вчать дітей, як тримати вила і косу, як користуватися мантачкою, хоч це, може, й не пригодиться. Що таке мантачка? Оселок по-російськи. Я тебе навчу цьому — згодом, коли там вже нічого не залишиться і на всій землі стоятиме тільки твоя дача...

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША та Сергія КОВАЛЬЧУКА.

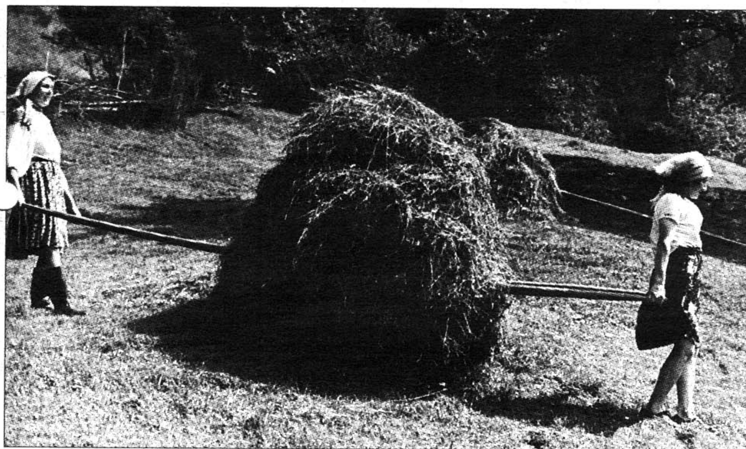

Анатолій КОБЕЛЬНЮК, «Голос України»

«Тут оперує Бог»

Сенсація!

Вивіски з такими написами бачимо на будинках, де працюють знамениті філіппінські хілери, які оперують без жодних інструментів, самими пальцями рук. І ось тепер хілери з'явились у... Луганську.

У тимчасовій «клініці» зустрічають двоє молодих чоловіків — хілер і його асистент. Обстановка мало нагадує лікарняну, тим паче операційну.

Філіппінські хілери часто працюють в значно гірших умовах. Вони оперують усіх без винятку. Хілери — люди небагаті, з бідних вони беруть плату лише за вартість витраченого шматочка бинта та електроенергії, використаної за час операції.

Пацієнт після операції самостійно підводиться і рушає. На стіл відразу лягає інша людина. Хілер часто навіть не миє закривавлених рук між операціями, тільки витирає їх ганчіркою. Важко повірити, але це так: не відомо жодного випадку сепсису у пацієнтів хілера, попри неймовірну антисанітарію.

Пояснення хілерів дуже просте: операції робить сам Бог. Ні, себе вони не відносять до сонму богів, а вважають просто інструментом (замість традиційного скальпеля) в руках Божих. Як це відбувається? Хоча хілери пройшли тривале навчання, вони не знають відповіді. А можливо, не прагнуть про це розповідати.

Луганські хілери незвично одягнені, на шиях носять по декілька амулетів. «Операційна» навіює відчуття, що ти потрапив до чаклунів.

З проханням зробити операцію на грудній клітині прийшла двадцятип'ятирічна жінка. У неї — пухлина, лікувалася багато, але хвороба не відступає.

Жінку заводять до суміжної кімнати, кладуть на стіл. Хілери роздягаються до пояса, натягують широкі блискучі шаровари. У кімнаті — темно, стежити за тим, що відбувається, дозволяє лише неяскравий вогонь свічки.

Вмикають ритуальну музику і починають уже зовсім таємниче дійство.

Старший хілер проникає пальцями між ребра, а молодший постійно контролює стан пацієнтки, відволікає жестами.

Операція тривала двадцять хвилин. Хілери зробили наклейку на тому місці, де за звичайної операції була б рана, і сказали, що знімуть цю наклейку самі через тиждень.

На прощання хілери запросили жінку ще на один сеанс: «Необхідна повторна операція, і її зробимо безкоштовно».

Які ж відчуття пережила сама хвора? По-перше, вона не могла позбавитися страху. Відчувала несильний тупий біль. Всередині наче щось обривалося. Бачила перед собою руку асистента, що притьмарювало неприємні відчуття. Коли минув тиждень і пов'язку зняли, на тілі не було жодних слідів хірургічного втручання.

Зараз хілери — в іншому обласному центрі України. Але вони повернуться. «Наша» хвора чекає на них для повторної операції, на яку піде з тим самим відчуттям тривоги. Дай, Боже, аби це було її останнє побоювання.

Луганська область.

Анна РОМАНЦОВА, «Голос України»

Ортопеди — за свободу рухів

У світі щороку виконують десятки тисяч операцій внутрішнього протезування суглобів. Хоча історія вітчизняного ендопротезування налічує 27 років, до цього часу хворі з важкими ураженнями суглобів воліють оперуватися за кордоном або лікуватися у нас, але менш радикальними (і менш ефективними) методами. Причин принаймні дві — недовіра до українських лікарів у першому випадку і відсутність грошей для сплати за операцію в другому. Ось, скажімо, імпортний протез кульшового суглоба стане пацієнтові в тисячу — три тисячі американських доларів.

Сьогодні в Україні проходять клінічні випробування ендопротези кульшового суглоба, розроблені Українським НДІ травматології і ортопедії (НДІТО) спільно з асоціацією «Остеосинтез», які випускає НПО «Інамед». Як повідомили на прес-конференції, організованій Міністерством охорони здоров'я України та НДІ травматології і ортопедії, в цьому інституті зроблено 20 операцій заміни враженого кульшового суглоба протезом київського виробництва. Перші результати показали, що «новачок» значно вдаліший, ніж деякі російські моделі. Не менш важливо також, що в порівнянні з імпортними він значно доступніший за ціною (наш однополюсний протез коштує 200 доларів США, двополюсний — 520 доларів).

Загалом, як повідомив директор клініки ортопедії і травматології дорослих НДІТО Олег Рибачук, операції з ендопротезування кульшового суглоба тут було зроблено 600 хворим. Мінімальна кількість ускладнень після таких операцій свідчить про високу кваліфікацію українських хірургів-ортопедів, про високий професіоналізм середнього медичного персоналу.

Сьогодні потребують такої операції 52 тисячі жителів України. Багатьох з цих людей протезування позбавить нерухомості. Але до тих пір, поки у нас не налагодиться власне виробництво ендопротезів, така операція багатьом з них буде недоступною.

Три сотні хворих, які стоять у черзі на протезування в НДІТО, мають сплатити лише вартість протеза. Але під руку хірурга під час операції повинно бути кілька таких комплектів, і, крім того, набір відповідних інструментів. Щоб встановити за рік 2-3 тисячі внутрішніх протезів, треба витратити майже 800 млрд. карбованців на купівлю інструментарію. Ось і рахуйте, скільком пацієнтам зможуть допомогти наші медики!

На думку директора НДІ травматології і ортопедії Георгія Гайко, визріла необхідність створити національну програму розвитку ендопротезування. Втім, на бюджетні кошти розрахунок невеликий, тому в клініці інституту почали робити позачергові платні операції заміни кульшового суглоба — за 180 млн. карбованців.

І хоча аналогічні операції роблять також у Харкові, Донецьку, Дніпропетровську, Львові, Івано-Франківську, за рік в Україні протезують не більше 600 із тих, хто має потребу. Недавно одним із тих, хто довірився мистецтву українських лікарів, був академік Борис Патон. Траплялося, що повертали до непокровного життя в клініці НДІТО і видатних спортсменів. Виходить, за надією їхати за кордон зовсім не обов'язково.

Дві третини раптових смертей викликають серцево-судинні захворювання. Показники смертності в Україні на 100 тисяч населення вдвічі вищі, ніж у Європі.

Іван ІЛЛЯШ, журналіст

ТРАВМИ СЕРЦЯ — ХВОРОБА ДЕРЖАВИ

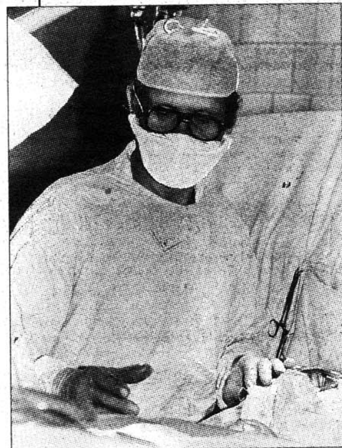

Керівник відділу симптоматичної артеріальної гіпертензії НДІ кардіології імені М. Стражеска доктор медичних наук Юрій Сіренко разом з колегою — старшим науковим співробітником інституту Олегом Сичовим - йшов до свого відкриття багато років. Свої шестирічні дослідження вони проводили з групою хворих на ішемію (400 чоловік), яким загрожував інфаркт чи інсульт і нагла смерть. Про результати роботи вчені розказали на Загальноєвропейській погоджувальній конференції з лікування інсультів, яку організувала Всесвітня організація охорони здоров'я.

— Ми дійшли висновку, що головними факторами розвитку інсульту є артеріальна гіпертензія та її наслідки, - каже Юрій Сиренко. — Хворі на ішемію, щоб уникнути інсульту, мають постійно обстежуватися у лікаря, активно лікуватися. Для профілактики захворювання слід постійно приймати препарати, які знижують тиск.

Подібні дослідження проводилися в Україні вперше. Науковці мали на меті вивчити і простежити долю і перспективу життя і працездатності хворих з групою ризику. Таких лише у Києві 10 тисяч чоловік. У столиці трапляється 3,5 тисячі інфарктів на рік. Через рік після інсульту помирає близько 50% хворих.

Але, на жаль, необхідні ліки зарубіжного виробництва є лише в комерційних аптеках і недоступні багатьом. Отже, маємо розвивати вітчизняну фармакологію. Ю. Сіренко переконаний, що треба терміново прийняти державну програму боротьби з серцево-судинними захворюваннями, яка сприяла б економним витратам коштів, в тому числі і на закупівлю ліків. До речі, в Америці, де у 70-ті роки було прийнято подібну програму, за минулу чверть століття показники смертності і захворюваності знизилися на третину.

Київ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Імена

Лірика про фізика

(Початок на 5-й стор.).

— Підтримка науки необхідна як повітря для всього живого. Шкода, що з України саме через неможливість реалізуватися виїздить багато талановитих вчених, інтелектуалів, — говорить Олександр Чалий. - Мені, звичайно, приємно, що учні здобувають успіхи, але на жаль, не в Україні, а за її межами.

Фонд «Відродження» намагається надавати підтримку нашим вченим, але передусім необхідно, щоб сама держава виявляла інтерес до наукових праць і їхніх авторів. А відчуття «зайвості» не спонукає до наукової діяльності.

Та Академія наук вищої школи докладає зусиль для відзначення наукової еліти. Ось такий факт: наприкінці минулого року ректора Українського медичного університету Євгена Гончарука було нагороджено відзнакою Святого Володимира, а Олександр Чалий став лауреатом нагороди Ярослава Мудрого. Розуміючи важливість підтримки майбутніх фахівців, відданих науці й медицині, із свого боку Євген Гончарук спрямував кошти ректорського фонду на підтримку кращих студентських робіт. Це демократичне рішення за своєю суттю відповідає духові здорової змагальності, заохочення до праці і, врешті, є батьківським. Так само має діяти й держава.

На знімку: Олександр Чалий — соросівський професор.

Володимир СЕМЕНО, журналіст

ЦЕЙ БІЛИЙ ХАЛАТ...

Династія

У сім'ї військового льотчика, де росла Тетянка, витав не лише запах високого неба, а й медичний аромат. Його щодня приносила мама — Лідія Миколаївна, яка весь вік пропрацювала в медичній лабораторії. Саме завдяки їй дівчина полюбила медицину. І хоча більшість із її оточення подалась на поклик іншого світу — комерційного, Тетяна залишилася вірною своєму покликанню.

Першим кроком було Полтавське медичне училище. Професійні навички Тетяна набула у другій міській лікарні Полтави. Не шкодувала про свій вибір і у тривалому відрядженні з медичного обслуговування так званого обмеженого контингенту радянських військ у Німеччині, коли молодій полтавці доводилося лікувати і супроводжувати від місця служби додому скалічених на військових ігрищах солдатів.

Та з більшим задоволенням пригадує Тетяна своє повернення до Полтави. Там, працюючи в обласному лікувально-фізкультурному диспансері, познайомилася з майстром спорту, велосипедистом Петром Легеньким. Нині в цій родині виховують двох доночок — Наталку та Оленку.

Мріє Тетяна Станіславівна бачити і своїх дітей у білих халатах, щоб повторили вони її професійну долю. А вона така світла: ось уже 13 років поспіль інструктором лікувальної фізкультури. Кому допоможе масажем, кому процедурою або й просто добрим словом. Не дивно, що так багато пацієнтів стали її особистими друзями.

Полтава.

Фото Олександра КАДУНА.

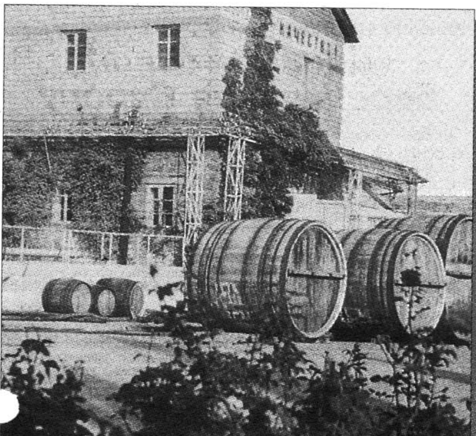

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

Аборигени: люди і лози

ЦЕ — ПРОДОВЖЕННЯ статті «Галера на ймення Судак» (див. «ГУ» від 8.06 ц.р.), але в іншому ракурсі. Аби наблизитись до теми, ось вам картинка. Будучи в Судаку, я зайшов увечері на пошту. Там місцева бабця балакала по міжміському телефону українською мовою, а поряд походжав дядько у шапці-вушанці (надворі — плюс 25!). І те, й друге здавалось однаково неймовірним. Адже коли знаєш Крим лиш з газет і ТБ, то маєш враження, що живуть там виключно проросійські шовіністи, трохи лояльних татар, а Україною й не пахне. Навіть з вікна автобуса етногеографія тутешніх дороговказів здається штучною: Радостное, Богатое, Веселое, Лечебное... Тож варто зійти на землю в кримській провінції, аби збагнути, що це не зовсім так, а десь і зовсім не так. І українською знайдеться з ким поговорити, і старі татарські назви пам'ятають не лише татари, і про державу нашу тут дбають. А самоусвідомлення аборигенів тут не слабше, ніж, скажімо, в Галичині, воно просто інше та й годі.

Чортик в оксамитових штанцях

Скуштувавши знаменитого справжнього «Чорного доктора», я збагнув: це вино здатне лікувати всі на світі хвороби, навіть хронічний алкоголізм! Писати про тутешні вина не буду більш нічого, для цього треба бути Омаром Хайямом або ... Владиславом Карзовим, директором Сонячнодолинського винзаводу. Винороби, можливо, взагалі найколоритніші люди цих місць, але Карзов... Його треба бачити й чути! Ось: «Ви робите ковток «Чорного доктора» й відчуваєте, що до вашого шлунка опускається чортик в оксамитових штанцях. Ви подумки берете його за хвостик і водите-водите-водите...» Карзов, за його словами, народився під кущем винограду, вчився у Львові й досі не забув тамтешньої добірної мови, а вже що стосується агрономії та виноробства, — важко собі уявити настільки захопленого чоловіка. Татарська назва Сонячної долини — Гибле місце, справді, тут земля, каже Карзов — «цемент марки сто», дощ — тричі на рік. Між іншим, лози американські та європейські не приживаються. Але аборигени! Окрім унікальних сортів винограду, тут залюбки росте чудодійний зізіфус, царгородська шовковиця, персик, мигдаль, хурма, гранат, лавр, навіть ківі! А тутешні лікарські трави накопичують втроє більше корисних компонентів, аніж будь-де. Легко зрозуміти захоплення Карзова. Важче зрозуміти, чому це нікому не потрібно, чому ми все це веземо з-за кордону.

«Чого, чого... Живу я тут!»

Підозрюю, що змальований мною в попередній статті образ мера Судака Леоніда Олександровича Шремфа комусь видається непереконливим. Ну, мер 30-тисячного міста мріє, що інвестори всього світу поможуть йому відновити столицю Великого шовкового шляху — на таке навіть не кожен президент зважиться! Але я не беру слів назад. Бо Шремф не самотній мрійник, а один з місцевої інтелектуальної еліти, котра мислить так само. А ще він дуже тутешній — п'яте покоління обрусілого німецького роду. Його батьків депортовано в сорок першому, тож Шремфу легко зрозуміти і татар, і не татар. Свої для нього визначаються не тим, хто звідки приїхав. Він каже: «Є жителі, а є населення. Перші — від слова «жити», другі — від слова «насісти». Жителів завжди менше, бо нашій системі було вигідніше населення, якому все одно, що буде з місцем, яке вони, вибачте, засиджують». Свою команду мер формував за принципом «усвідомлення наших особливих регіональних цінностей». У юності ні про що таке не думав: йому, будівельнику, вдома було тісно, подався в Сургут, доріс до заступника начальника великого тресту. Але якось зустрів свого колишнього однокласника Миколу Павлова, і той спокусив пограти в так звану організаційно-діяльнісну гру на тему регіонального розвитку. Звідтоді, каже він, «життя моє проблематизувалося». 46-річний Шремф входить до правління Фонду сприяння місцевому самоврядуванню при Президенті України і подібної всеєвропейської організації. На запитання «навіщо?» відповідає словами з анекдоту: «Живу я тут!» Власного котеджу й дачі нема. Часом копається на батьківських семи сотках, і всі знають: найкращі в Судаку помідори — у мера!

Судак як навчальний предмет

Жителів треба вирощувати. Заступник мера Тетяна Петрівна Єрофеєва: маємо взаємопов'язані стратегічні програми — курорт, екологія, освіта. Ще три роки тому було, як скрізь: середня школа — і все. Тепер є спортивний ліцей, загальноосвітній ліцей на 120 осіб з індивідуальним підходом до кожного. Є своє (перше за останні 200 років) СПТУ, де готують найпотрібніших місту кухарів та будівельників. Один підприємець мріє відкрити школу іноземних мов, інший створює Галявину казок і Морський клуб. Єрофеєва: «Ми своїх дітей після 9 класу не посилаємо вчитися абикуди, ми їх не втрачаємо, даємо їм можливість підрости й зрозуміти щось у житті саме тут, без відриву від сім'ї і улюблених місць, для них і для нас це дуже важливо». А гордість міста — коледж управління, яким керує вже згаданий однокласник мера, кандидат наук Микола Миколайович Павлов. Коледж не просто відкрили, його п'ять років вирощували як ідею. В Україні, кажуть, подібних нема. Тут викладає професура з Сімферополя й Москви, вчаться і школярі, й дядьки зі стажем. Поки що випускають бакалаврів, згодом буде вуз. Це не провінційні витребеньки. Французький менеджер у нас не приживеться, свої потрібні — так вони кажуть.

Бідні діляться з багатими

Ще один штрих до теми «свої-чужі». Інвестори, як сказано, тут потрібні позаріз — для розвитку курорту, будівництва житла, водогону, очисних споруд, малих форм торгівлі й сервісу. Здається, просто: проведіть кілька відкритих приватизаційних аукціонів і частину проблем розв'яжете. Але на такі аукціони поки що є мораторій Сімферополя. Мені здалося, Судаку це на руку, передусім з етичних міркувань: приїде грошовий мішок, скупить узбережжя. А що робити тим, хто тут живе, хто вже вклав у це узбережжя всі свої гроші й рве жили, щоб утриматись? Отож і пропонуються інвесторам різні форми партнерства, співвласництва, кооперації. Це вигідно. Приміром, тому, хто втілить у життя проект експериментального житлового кварталу «Молодіжний», пропонують там половину житла.

«Късмет, късмет...»

Татар у Судаку відсотків десять. Та й тих на вулиці не видно, вони будуються — переважно на «самозахваті» в околицях міста (втім, ця земля за ними вже узаконена). Шремф вважає: не варто ділитися на «ми» й «вони». Навіть цьогорічне весняне свято Новруз-байрам проведене в Судаку як загальноміське. Це — тут, а на державному рівні трохи інакше, Київ, кажуть, віддав турботу про облаштування татар кримському Держкомнацу, і нічого хорошого з цього не вийшло. Місцеві інтелігенти (як Таратинов, про якого напишемо нижче) шанують татар за їхній мудрий космополітизм. Втім, почути про них можна різне. Мовляв, вони скоро все тут приберуть до рук. Або: вони б сюди не приїхали, аби не їхні націоналісти. Татари на те лиш знизують плечима. Ми познайомилися з кількома. З Шевкетом Усмановим — у нього нема телефону, зате є вища освіта і кафе «Ветан» коло базару, це одна з трьох у місті рентабельних харчових точок, там фантастичні чебуреки. З Ізетом Салієвим, котрий будує чайхану. З Таїром Назаровим — будує міні-готель і два кафе, одне зветься «Късмет», не ручаюся за правопис, але назва промовиста, «късмет» означає «що Бог дасть». Він каже: «Ми приїхали сюди не на день-два, це наша земля, ми все тут робимо назавжди, тому не шкодуємо грошей, готові навіть поки що житло не будувати, будуємо кафе, воно дістанеться нашим дітям, і нехай приїздять сюди люди з усього світу!» Особливо запам'ятався 35-літній красень Осман Османов, господар прибережних кафе «Достлукъ» та «Арзи». Неодружений — бо ще не готова хата. Чому обрав такий бізнес? А тому, що намучився в чергах за обідом, приїхавши сюди п'ять літ тому. І дав собі слово: зроблю так, щоб ніхто більше не пережив нічого подібного. Нині «Достлукъ» вже має постійних клієнтів. Ставати на ноги Османові допомагав українець Юрій Слабко, теж господар кафе. Взагалі Осман вважає, що полюдськи домовитися тут можна з усіма. Якось він увімкнув голосну музику, а в цей день саме ховали відомого мафіозі Башмака. Тут же, на порозі, з'явилися душ тридцять «башмаків» і спитали: «Ти що, якийсь особливий?» Ні, сказав він, але мені той чоловік незнайомий, навіть не сусід. За його спиною мовчки стояли кілька десятків родичів. Пришельці сказали: «Ну, може, хоч нагодуєш нас?» Він посміхнувся й звелів накрити стіл на тридцять персон і, мабуть, закурив при цьому свою «Ватру»...

Vir est vis?

Так написано на гербі російського князя Голіцина, генія тутешнього виноробства (в центрі герба, до речі — «Погоня», на втіху українським, литовським та білоруським патріотам). Девіз князя перекладається з латини як «було є буде», але це видається проблематичним з огляду на нинішні біди судацьких винcoробів, чиї пляшки рясно обвішані медалями. Але від того добра господарям залишається, умовно кажучи, по вісім копійок з карбованця: тиснуть податки, нема пільгових кредитів, люди одержують зарплату в пляшках. Молодь працювати сюди не йде, техніка зношена на 70 відсотків, добрив і саджанців нема. Унікальні виноградні сорти винограду, завезені ще еллінами чи генуезцями — національна гордість України, і якщо помре такий сорт — відтворити його не вдасться, це все одно, що відродити мамонта. «Тут виноробство почалося, тут воно й загине!» — каже директор радгоспу-заводу «Судак» Леонід Слизовський. Від гітлерівців урятували, від Лигачова відстояли, і от... У підвалах судацьких винзаводів — море чудових марочних вин, але ... торгівля віддає перевагу шмурдякам чи імпортному пійлу. А вивезти вино на експорт — за наших законів це надто дорогий клопіт, навіть до Києва сробуй-но довезти, якщо літр бензину за вартістю дорівнює літрові вина. Ці унікальні вина в цінах по-блюзнірськи прирівняно до пива й горілки. «А чому б не здешевити, приміром, ваше шампанське?» — запитали ми головного технолога Новосвітського заводу шампанських вин Людмилу Задорожну. «Ви мислите — як наш уряд! — відповіла вона. — Та це все одно, що здешевити картину Ван Гога!..»

Резервація

Якби мені сказали, що на Південному березі Криму влітку можна побачити абсолютно порожній чудовий пляж, я не повірив би. Але ось він, простягнувся на кілька кілометрів, нас привіз сюди голова Сонячнодолинської сільради Олександр Таратинов, це їхня територія. Чому нема відпочиваючих? Бо далеко від «інфраструктури». Але радгосп готовий прийняти гостей, колись це буде справжня зона відпочинку. А поки що ідея Таратинова така: коло моря є школа, влітку порожня, якась фірма могла б її взяти в оренду, привезти на відпочинок півтори сотні дітей, обслуга — наша, харчі дешеві, а ми завдяки цьому змогли б оту школу відремонтувати, бо інакше не зможемо, важко нам. Але зараз я вам покажу, кому справді важко, сказав Таратинов і повіз нас у Богатовку — татарське село на території радгоспу. Сюди варто приїхати, щоб мати уявлення про резервацію. Хто встиг свого часу перетворити «підйомні» на будматеріали, той якось устиг облаштуватись, решта живе тісно й бідно, роботи нема, а головне — вода тут на вагу золота. Я готовий, каже Таратинов, запросити сюди когось, нехай пробурить свердловини, розплачуватимемо земельними ділянками, мене за це виженуть, але що ж робити? Ми обіцяли сюди повернутися, а що ми ще могли обіцяти?

«Чому Україна до нас байдужа?»

Таке запитання звучало в Судацькому регіоні часто: коли йшлося про податкову систему, про земельне законодавство, про держпідтримку виноробства та виноградарства, про ліцензії на експорт вин, про нікому не потрібний чудовий столовий виноград, який доводиться пускати під прес, про бізнесменів-інвесторів. Чути все це було сумно — але й, прости, Господи, приємно! Бо в цьому не відчувалось ані тіні отого сепаратизму, яким нас лякають сусідські ЗМІ та й ми самі себе лякаємо. В усьому цьому (може я наївний?) була лиш констатація того, що живемо в одній державі. А з такими людьми, як ці, жити в одній державі приємно. Є такий кримський тост: «Бути добру!» Варто приєднатися...

Київ — Судак — Київ.

Очима професіоналів

Минув рівно тиждень від старту фінальної частини чемпіонату Європи з футболу. За подіями в Англії пильно стежать мільйони прихильників гри. Але, гадаємо, цікаво було б дізнатися, як оцінюють перебіг чемпіонату популярні в минулому майстри. Наші гості — колишні гравці київського «Динамо» та різних збірних країни.

Юрій РОМЕНСЬКИЙ, майстер спорту міжнародного класу:

—Одразу відзначу, що за рівнем європейська першість, як на мене, не поступається чемпіонатам світу. Вона — демонстрація національних шкіл, якими багатий наш континент. Кожна команда виступає справді найсильнішим складом. Завдяки високій функціональній готовності більшість гравців здатна діяти у високому темпі протягом двох таймів, виявляючи величезне бажання досягти результату.

Є й багато порушень. Але це, як правило, не брудна гра, не вияви грубіянства. Просто кожний учасник діє з максимальною віддачею, тому й помиляється в запалі боротьби.

Збірна Німеччини — беззперечний фаворит. Але й команди Італії, Нідерландів, Хорватії, Португалії, Франції неодмінно додаватимуть у грі від матчу до матчу. Їхні найкращі поєдинки ще попереду.

А от збірна Росії поки що відверто розчарувала. Забери з неї вихованців українського футболу — Цимбаларя, Онопка, Канчельскіса, Никифорова, — і їй взагалі буде непереливки.

Дехто (зокрема, телекоментатор ГРТ Володимир Перетурін) стверджує, що, мовляв, не виправдує кількість фіналістів — 16. Ліпше — вісім, як раніше. Дозволю собі не погодитися з шановними опонентами. Гадаю, Європа має достатню кількість висококласних збірних. Було б прикро, якби якісь з них не потрапили на це величне свято футболу. Саме така кількість учасників, як нині, робить турнір дуже вагомим і значущим...

Володимир ТРОШКІН, заслужений майстер спорту:

—Мене дивують склади окремих команд. Удома чомусь залишилася ціла група італійських «зірок», провідних гравців із Нідерландів, Росії. Але, як кажуть, тренерам видніше: кого брати на чемпіонат, а кого виставляти у стартовому складі на кожну гру. Головне — результат. Тому фахівці й «танцюють» насамперед від цього. І на жодні колишні заслуги не зважають. А піддати все це серйозному аналізові можна буде тільки по завершенні чемпіонату.

Тепер конкретніше про побачене. Розчарували мене румуни, які мають добрі кондиції, відомих виконавців (сам Хаджі чого вартий), але в матчі з французами багато робили зайвого, метушилися. Футболісти Румунії ніби й багато атакували, але ті наступальні дії були без завершення. Французи виграли передусім завдяки мудрішій тактиці.

Окрім команди Франції, мені сподобалися ще й португальці. Високою організованістю запам'яталися шотландці, які на рівних грали з командою Нідерландів — визнаним у світі авторитетом. Так-от, збірна Шотландії, яка полюбляє тиск, в'язку боротьбу, цього разу застосовувала точний та елегантний пас.

Стосовно великої кількості порушень і жовтих карток, то нічого дивного в цьому не вбачаю. Це ж старт, емоцій вистачає з головою. Треба зрозуміти, що люди повинні розрядитися. А надалі, переконаний, почнеться демонстрація справжньої майстерності, яка і є вирішальним чинником.

***

Чемпіонат Європи. Матчі другого туру. Група В. Ньюкасл. Болгарія — Румунія. 1:0. Стоїчков, 3. Група А. Бірмінгем. Швейцарія — Нідерланди. 0:2. 0:1 Кройфф, 66, 0:2 Бергкамп, 80.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

«Динамо» (Київ) бере курс на Європу

«Динамо» (Київ) — **«Нива»** (Тернопіль). 2:0.

1:0 Косовський, 12, 2:0 Шевченко, 55. На 3-й хвилині Похлєбаєв не реалізував пенальті.

«Динамо»: Ковтун, Дмитрулін, Беженар, Головко, Шматоваленко, Михайленко, Похлєбаєв (Костюк, 74), Максимов (Калитвинцев, 61), Косовський, Леоненко (Шевченко, 46), Ребров.

Запасні: Шовковський, Коновалов. Тренер Сабо.

«Нива»: Кураєв, Сушко, Танасюк, Доценко, Біскуп, Рудницький, Шищенко (Дем'янчук, 57), Т. Капанадзе, Пархоменко (Демидяк, 46), Червоний, А. Капанадзе. Запасні: Никитенко, Куліш, Грегуль. Тренер Яворський.

Попереджено Т. Капанадзе, Пархоменка, Рудницького, Реброва. На 58-й хв. з поля вилучено Рудницького (друга жовта картка).

Суддя Туховський (Сімферополь).

13 червня. Київ. Стадіон «Динамо». 5000 глядачів.

Динамівці Києва, легко вигравши цей пропущений із 31-го туру матч, достроково і вчетверте поспіль здобули звання чемпіона країни. У цієї команди постійні рецидиви невиліковної хвороби — «золотої лихоманки».

До речі, тоді, 25 травня, кияни не байдикували, а проводили фінальний матч Кубка України, який завершився для них тріумфом. І от тепер команда зробила «золотий дубль», вигравши два головних національних змагання. Теж, між іншим, не вперше. Подібний успіх динамівці святкували 1993 року.

Щасливу для себе гру господарі розпочали без розвідки. Уже на 2-й хвилині Сергій Ребров, який останнім часом грає з особливим натхненням, пробив сильно в ліву «дев'ятку» тернопільських воріт. Але Андрій Кураєв (як на мене, найкращий у складі тернопільської команди), парирував м'яч на кутовий.

На цьому небезпечний епізод для гостей не завершився. Вони через десяток секунд збили у своєму штрафному Євгена Похлєбаєва. Потерпілий сам пробив сильно і точно. Та знову вище всіляких похвал діяв воротар. Він, до речі, і в другому таймі витягнув м'яч, який потужним пострілом, теж у «дев'ятку», спрямував Сергій Беженар.

Однак повернімося до дебюту матчу. З голом динамівці не забарилися. Віталій Косовський виконав штрафний метрів за тридцять від воріт «Ниви». Дивної краси ударом низом півзахисник пробив стінку і м'яч влетів у ворота.

І надалі кияни диктували умови. Активним був Ребров, розумно і корисно діяв Віктор Леоненко. Трибуни радо вітали появу на полі свого улюбленця Калитвинцева, який поступово набирає форму. Але другий гол чемпіони забили ще перед виход[...] Юрія. Знову чудові бомбардирс[...] якості продемонстрував Андрій Шевченко. Відмінно у тому епізоді зіграв Сергій Шматоваленко, який пройшов зі своєї половини поля, увірвався до штрафного гостей і сильно пробив. Однак влучив у ... свого товариша — Реброва. М'яч відскочив від воріт і потрапив до Шевченка.

Отже, динамівський екіпаж, стійко переживши усі бурі й негаразди, вивів свій бойовий «корвет» на чисту воду і, піднявши біло-сині вітрила, взяв курс на Європу.

Як розповів мені один із тренерів «Динамо» Анатолій Дем'яненко, після завершального матчу у Львові проти «Карпат» у понеділок чотириразові чемпіони країни дістануть відпочинок. Він триватиме до 30 червня. П[...]тім команда проведе глибоке меди[...] обстеження і вирушить на збір. Можливо, до Швеції.

Зіграно ще один пропущений матч чемпіонату України. «Зоря» (Луганськ) — «Нива» (Вінниця). 0:1. 1000. Гайдаржі, 57.

Отже, тепер відомі клуби, які змушені перейти до першої ліги: «Зоря» «Волинь» та СК «Миколаїв».

На знімках: болільники вітають четвертий тріумф свого «Динамо»; атакує найкращий бомбардир киян Андрій Шевченко.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Людмила ВЛАСЮК, журналіст

Напутнє слово динамівцям

БАГАТО з тих, хто завоював «путівки» на Олімпійські ігри-96, — баскетболістки, легкоатлети, веслярі, фехтувальники, представники інших видів спорту, які представляють ФСТ «Динамо», зібралися у київському Міжнародному центрі культури і мистецтв, де їх вітали керівники міністерств та відомств, центральної Ради динамівського товариства.

Теплі слова підтримки, які лунали в залі, виступи артистів надали цій зустрічі неформального, дружнього характеру. Відрадно, що не забули й ветеранів «Динамо» — олімпійців минулих років. Зокрема, дворазовий олімпійський чемпіон, ватерполіст Олексій Баркалов побажав «молодому поколінню», яке вирушає в Атланту, боротися за перемогу від першої до останньої секунди. «У змаганнях такого рангу тільки так можна досягти успіху», — сказав він.

Динамівцям було вручено цінні подарунки, а декому — присвоєно позачергові військові звання.

Альбіна ДЕРЮГІНА:

«Роздмухувати суперечку до Олімпіади не збираємося»

На прес-конференцію, організовану Міністерством у справах молоді та спорту з приводу конфлікту у національній збірній з художньої гімнастики, кореспондента «Голосу України» офіційно не запросили. Тому довелося задовольнитися матеріалами на цю тему Укрінформу. Зокрема, там зазначалося, що Федерація художньої гімнастики України відтепер спостерігатиме за підготовкою українських спортсменок до Олімпіади в Атланті «з боку». Саме згадане міністерство відлучає ФХГУ, а виходить, що й відомих у світі тренерів Альбіну та Ірину Дерюгіних (перша є президентом, друга — віцепрезидентом федерації) від участі в завершальному циклі підготовки до Ігор.

Причиною такого незвичного рішення став конфлікт, який виник між всесвітніми авторитетами в художній гімнастиці Дерюгіними, з одного боку, та тренерами і матерями провідних наших гімнасток Любові Серебрянської та Ніни Вітриченко.

Інформація, як на нас, була абсолютно однобока, бо Ірина Іванівна та Альбіна Миколаївна у тій пресконференції участі не брали. Тому й вирушили до штаб-квартири федерації, де саме завершилося засідання її виконкому.

—Враховуючи той факт, що до Атланти залишилося обмаль часу, — сказала нам Альбіна Дерюгіна, — ми запропонували опонентам нульовий варіант. Хоча й маємо чимало компрометаційних документів, суперечку роздмухувати не збираємося. Справа значно серйозніша, ніж декотрим здається...

Рішення міністерства й НОК про відлучення Дерюгіних — людей у спортивному світі шанованих, на думку авторитетних фахівців, спрямоване на дискредитацію відомих тренерів, які активно заперечують проти намірів Людмили Турищевої об'єднати федерації художньої та спортивної гімнастики. Є відомості, що пані Турищева надіслала три факси за власним підписом до Міжнародної федерації гімнастики (ФІЖ), які повідомляли про конфлікт і ... передачу повноважень президента ФХГУ Альбіни Дерюгіної керівництву НОК.

Конфлікт, на жаль, не вичерпається ні сьогодні, ні завтра. Тому постараємося постійно тримати наших читачів у курсі справи.

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

Почали найменші

Третім призером великого міжнародного юнацького турніру, присвяченого 50-річчю Вроцлавської федерації футболу, стала юнацька збірна України (гравці 1980—1981 років народження), яку очолювали тренери Валерій Шведюк із Сімферопольського училища олімпійського резерву та Олег Крисан із Республіканського училища фізичної культури.

У стартовому матчі наші хлопчики поступилися одноліткам із збірної Польщі — 0:2. Потім з таким самим рахунком перемогли команду «Дольний Шльонськ». У поєдинку за третє місце українці взяли гору над колективом Вроцлавського спортінтернату — 3:2. До складу нашої команди входять вихованці «Динамо» (Київ), РУФК, «Борисфена» (Щасливе), УОР (Сімферополь), УОР (Дніпропетровськ), «Дніпра-75» (Дніпропетровськ), УФК та «Металіста» (Харків).

А переможцем змагання стала збірна Польщі, яка виграла вирішальний матч у чеської команди з Острави — 4:1.

«На закуску» наші юнаки обіграли в товариському матчі сильну команду «Олешниця» — 2:0, — розповідає провідний фахівець Федерації футболу України Олександр Козаченко, — яка, до речі, перед цим виграла у збірної Польщі — 2:1.

Українська збірна виступами в Польщі розпочала серйозну підготовку до відбіркового турніру чемпіонату Європи, який пройде 20—24 листопада в Сан-Марино. Окрім наших та господарів там змагатимуться ще й футболісти Молдови. А фінальна частина цих змагань пройде в квітні—травні наступного року в Німеччині.

Жарт номера

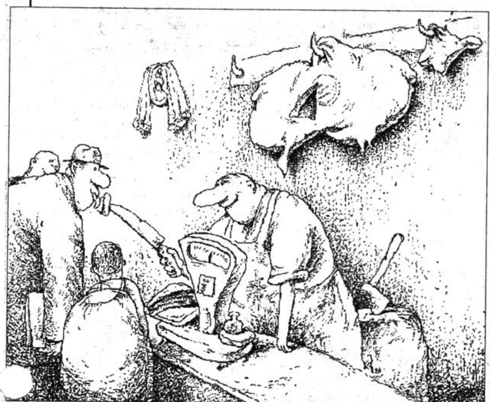

— *М'ясо не пробігало?*

Олександр ПЕРЛЮК.
Мал. Анатолія КАЗАНСЬКОГО.

Висівки

- ***Економіка України спить. А раптом цей сон оздоровлюючий?!***
- ***Життя — це дегустація безсмертя.***

Олександр ПАСТУХ.

А росіяни воліють зберігати гроші в банках

Коли наша люба юна Катя прийшла на роботу вся в сльозах, засмутилися навіть найчерствіші циніки. У Каті в автобусі розстебнули сумочку й поцупили гаманець, туго набитий карбованцями, зібраними на подарунок до п'ятидесятиріччя мами. Каті співчували, її втішали, гнівно таврували злодіїв. І лише провідний конструктор Варібрусов у своїх міркуваннях про те, що сталося, зміг відірватися від, так би мовити, їхнього побутового рівня й піднятися до рівня узагальнення та ще й міждержавного. І це не дивно, бо саме Варібрусов був у нас на особливому становищі, кожного третього тижня пропадаючи у відрядженнях у Росії, де ось уже шостий рік ведуть пусконалагоджувальні роботи котла, що його розробив ще за соціалізму наш здоровий колектив.

— А ось росіяни воліють зберігати гроші в банках, — з відтінком напучування мовив Богдан Русланович, немов підводячи риску під спонтанною дискусією, і всі приготувалися до його традиційного екскурсу про те, як у Росії добре, а в Україні — погано.

— Мені спочатку здалося це смішним, — вів далі Варібрусов, — але потім я зрозумів, як це мудро, на диво просто й надійно — зберігати гроші в банках. Росіяни — великі вигадники. Уявляєте, заходить така собі бабуся до магазину, купує буханець хліба, а гроші дістає не з горезвісного гаманця, що за ним полюють добрі молодці, а, скажімо, з майонезної баночки, та ще й з-під поліетиленової кришечки. Вам смішно? Смійтеся, смійтеся... Але ж скляну баночку не розріжеш загостреною копійкою або лезом бритви, банка ота в кишені або за пазухою давить, тисне — про себе дає знати. А коли банку нести в торбинці, вона битиме по коліну, щоб не притуплялася пильність. Для солідної покупки добрі банки півлітрові, та найбільше в Росії популярні банки із закрученими кришками з-під імпортних консервів.

— Ось бачте, зберігати гроші в іноземних банках все одно вигідніше! — перебив Богдана Руслановича жартівник Женя Дев'яткін.

— У нормальних країнах взагалі обходяться без грошей, — зазначив ерудит Дубяга, — там у кожного кредитна картка. Теж мені досягнення — зберігати гроші в банках. Тільки росіяни могли додуматися до такої нісенітниці...

— А це вже некоректно, — парирував Дев'яткін. — Бо коли банки в ходу — значить є що в тих банках ховати. Нам з вами ці банки ні до чого, ні майонезні, ні з закруткою. Ми, якщо й отримаємо в березні гроші за грудень, то заплатимо за квартиру й купимо проїзний. І вже покласти в банки просто не буде чого...

— Українці воліють зберігати в банках сало! — несподівано прогримів розгонистий бас начальника відділу, який непомітно зайшов до кімнати. І учасники «круглого столу» поспішили зайняти свої звичні місця за столами прямокутними.

Юрій БОЛЬШАК.

ДУБОВА ПОПОВА, ЧИ ВИДАВНИЧІ СТРАЖДАННЯ

Краєзнавець Вирвизуб,
Змалку мріючи про славу,
Устругнув роман про дуб
І притяг до літвидаву.
А редактор - степовик,
Який в лісі не був зроду,
Зате гострий мав язик,
Твір помацав, мов колоду,
І здивовано прорік:
— Скільки часу і паперу
Ухайдохав чоловік!

Де узяти можна нерви,
Щоб уважно прочитать
Отакий роман дубовий,
Прочитать і обчухрать;
Це не твір — сіра полова!
Краще б автор неледачий
Приволік мені дубняк,
Ми б тоді склепали дачу
(Надурняк). Ну як?..

Володимир СЕМЕНО.
Полтава.

Хочу в тюрму!

***Шановні!** Свою політичну біографію почну без вступу. Перебував у трьох партіях, двічі вступав у народні депутати і раз — у президенти, але не пройшов за конкурсом. Автор шести економічних програм виходу з кризи, проекту альтернативної конструкції і двадцяти восьми заяв та відозв (з них дві в ООН і одна — до папи Римського), які залишилися, на жаль, без уваги.*

Грунтовно проаналізувавши свою не зовсім вдалу державницьку діяльність, дійшов висновку: мені бракує популярності.

Отож я став учащати на усілякі мітингові зібрання. Що не мітинг — то я на ньому. Виступав і денно, і вечірньо, з трибуни і без такої. Виступав до тих пір, поки не второпав: на зібрання ці нині ходять хіба що напівп'яні та напівглухі.

Тоді я ще грунтовніше проаналізував державницьку діяльність і дійшов чіткого висновку: мені бракує тюрми. Саме так! Чи не половина нинішніх зазвятих бізнесменів і парламентаріїв побували у місцях не зовсім близьких. Хто свого часу не встиг побувати, той пальнув з бетеера по Білому дому у сусідній країні, відсидів за гратами, як матрос у тишині, дочекався амністії і поза конкурсом знову пішов у велику політику.

Що не кажіть, тюрма за теперішніх часів — то велика популярність для майбутнього політика!

І от я знайшов масштабну цеглину, перев'язав її шнурочком, попрямував до місцевого Білого дому і пальнув у вікно. Перш ніж міліціонери підхопили мене під руки, нагрянула до мене наша бойова і незалежна профспілка і незатримно висловила рішучий протест стосовно наруги наді мною. Мене відпустили.

Наступного дня у нашому місті виступав якийсь впливовий міжнародний діяч. Я пробрався до нього і привселюдно плюнув йому в лице. Гадав, мене одразу заарештують. Але виявилося, що проти цього політика активно виступали сімнадцять партій і рухів, і мій вчинок преса розцінила як всенародний спротив. Я залишився на волі.

Розчарований невдалим для мене ходом подій, одного дня я забрів на центральну вулицю, потовк п'ять вітрин і перекинув два приватних кіоски, які тільки підвернулися під руку.

Насушивши сухарів, став чекати реакції на вчинок.

Одначе про потрощені вітрини жоден господарник нікуди не заявив і нікому не поскаржився. Навпаки, міська влада листовно подякувала мені за два кіоски, бо виявилося, що вони були встановлені не там, де треба, а влада ніяк не могла з їх власниками справитися. Я ж перекинув кіоск — і їм крапка.

Вкрай розчарований небажаним результатом, я подався потому аж до самих до окраїн і на одній з секретних дільниць протягом півдня шість разів нелегально переходив кордон. Я порушив би священний рубіж і десять разів, якби з-за куща раптово не вигулькнув якийсь гевал у формі митника і просичав:

— Чого тут лазиш, дурню? Тут кордон охороняється! Якщо хочеш на контрабанду — поверни ліворуч!

Час сплинув, а тюрма мені і не світила. Яка ж тут у дідька популярність!

Одного вихідного з останньою надією я подався на речовий ринок. Походив туди-сюди, роздивився. Потім підкотив на таксі до торгового ряду і на очах у всіх демонстративно позносив у таксі всього, що потрапило на очі.

І ніхто на те навіть ні пари з вуст! Один, правда, невдоволений буркнув, що, може, й краще віддати рекетирові товар, а не долари.

Утративши терпець, я відвіз усе награбоване прямо в міліцію. Відвіз і кажу:

— Хочу в тюрму!

На войовничу заяву вийшов якийсь кремезний полковник, відвів мене вбік і притишено сказав:

— Ви від групи Великоднього, а чи від Житомирського?

— Я сам від себе! — кажу, — і готовий в тюрму!

Почувши таке, кремезний полковник відвів мене ще далі вбік, шанобливо зняв форменого кашкета і мовив на вухо:

— Сам у тюрму готовий... Бо ні Житомирський, ні Великодній без тюремного стажу не приймають до свого клану. Але як за теперішніх законів до тої в'язниці втрапиш?

Махнув я на міліцейські баєчки і посунув геть. Став як пень на центральному майдані, де наша громадкість шостий рік пам'ятник комусь ставить і не може поставити. Стою і не знаю, куди рипатися.

Дорогоцінний час спливає. Не за горами чергові вибори, нова боротьба за уми і серця мас. Незабаром ще напруженіший депутатський конкурс, коли кожен штрих своєї біографії обсмоктуватимуть, як ласу кісточку.

А я ще жодного дня не відсидів у тюрмі!

Що за дурна демократія! До чого ми докотимося?

Іван КИДРУК.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Ей там, угорі! Чуєте? Я підіймаюсь!
Тремтіть!
Я вже близько!
А ось я й заліз. Де аплодисменти?
Ей там, унизу! Чуєте? Я спускаюсь.
Чому ніхто не зустрічає?

Сім мішків гречаної вовни

Дивовижний рекорд

Дивовижний рекорд встановив мешканець села П'ятихатки Броварського району на прізвище Курваченко. За якихось дві години сорок хвилин він повністю зібрав урожай часнику і цибулі з вісімдесяти семи навколишніх садово-городніх ділянок загальною площею понад п'ять гектарів. Треба зазначити, що таке рекордне збирання урожаю більш як у шість разів перевищує такий важкий сталінський трудодень зразка 1947 р. Колектив дачників, вирахувавши скромного рекордсмена за характерними слідами 46-го розміру, хотів було занести його до книги рекордів Гіннеса. Але, на жаль, зашкодив здійснити це місцевий дільничний авторитет А. Жолобов, який доводиться Курваченкові троюрідним братом.

Розумна доцільність

Саме так можна охарактеризувати новий масовий напрям діяльності селян Бориспільського, КиєвоСвятошинського і Вишгородського районів Київської області. Де брати шифер, цеглу, цемент та інші будматеріали? До міста — далеко, перевезення — не по кишені, грошей — катма... Проблему розв'язують до геніальності просто — все це можна знайти на найближчих дачах розжирілих на ринкових реформах городян. «Будемо грабувати награбоване!» — вирішили сільські мешканці, і вони тисячу разів мають рацію. Навіщо в наш час ускладнювати собі життя, якщо проблему можна розв'язати не просто, а дуже просто?! Споконвічна селянська кмітливість, помножена на багатовікову житейську мудрість, достойна небвякого захоплення і наслідування, — повідомляє газета «Сільський тваринник».

Спосіб боротьби з колорадським жуком

Уже вкотре проявили цілковиту безпринципність і бездушну недбалість до потреб народу працівники НДІЦПЕ (патентно-експертної служби), відхиливши втретє заявку на патент київського садівника-агрознавця Безщасного. Суть заявки, оформленої і зареєстрованої належним чином, полягає в тому, що винахідник-самоук винайшов нове, зовсім унікальне взуття, призначене спеціально для розчавлення зібраних колорадських жуків. Найновіша модифікація цього взуття має переваги, за оцінками знавців, за пружністю і пластичністю над кращими зразками спортивного взуття «Адідас» і «Рібок». Причому, ефективно давити жуків і їхніх личинок цим взуттям можна буде як на твердому, так і на м'якому грунті, і навіть на траві. Однак патент на цей винахід ретрогради від науки вирішили поки що не видавати, обгрунтовуючи це тим, що, мовляв, у такому взутті неможливо ходити.

Ви відпочивали на Гавайях?

— запитав недавно один американський турист колишнього шахтаря, Героя Соціалістичної Праці Б. Іванова. «Авжеж, — відповів з саркастичною посмішкою ветеран праці. — Кожного року відпочиваю на Гавайях під Малютинкою, що на Київщині. Там у мене і бунгало є в стилі дизайн. І шість соток городу з басейном».

Інформації підготував Олег КУЗНЕЦОВ.

Тривожний лист

Казав пан кожух дам

***Двадцять** років тому, у вересні 1976 року, на Полтавщині, в урочищі Шумейкове, що неподалік од Лохвиці, урочисто відкрито меморіальний комплекс на честь воїнів Південно-Західного фронту, які у вересні 1941 року полягли тут у нерівному бою з фашистами. До речі, серед них були представники багатьох національностей колишнього Союзу РСР.*

За 20 років, що минули від часу відкриття меморіалу, це священне місце відвідали сотні тисяч людей з різних куточків України, зарубіжні делегації. Але у світі немає нічого вічного. Під впливом природного середовища виходили з ладу, руйнувалися окремі елементи споруд комплексу. Ми, як могли, підтримували цей об'єкт за кошти місцевого та обласного бюджетів.

Сьогодні комплекс треба ремонтувати капітально. А це вимагає неабияких коштів — близько 16 мільярдів карбованців. Район і область не можуть узяти на себе такі витрати, тим паче меморіал — державний. Прагнучи привести його до ладу до 50-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, не раз стукали у двері вищих органів влади і державного управління — в Українське товариство охорони пам'яток історії і культури, в міністерства культури, оборони, фінансів, економіки.

Ще в жовтні 1994 року обласна Рада народних депутатів звернулася з цього приводу до Міністерства фінансів. У жовтні того ж року заступник міністра С. Буковинський відповів: «Міністерство фінансів розглянуло листа Полтавської Ради народних депутатів про виділення коштів для капітального ремонту меморіального комплексу в урочищі Шумейкове і повідомляє, що в проекті бюджету на 1995 рік на вказану мету Мінфіном будуть передбачені кошти».

Але обіцяних коштів досі не виділено.

Виходить, як у тій приказці: казав пан кожух дам, та слово його тепле. А тим часом ростуть ціни на будівельні матеріали і роботи. Нещодавно Міністерство фінансів пообіцяло перевести на рахунок обласного фінансового управління 6 мільярдів карбованців. Поки що з обіцяного нам виділено на капітальний ремонт меморіального комплексу два мільярди карбованців, тобто восьма частина від потреби.

Ми добре розуміємо тяжкий економічний стан держави. Але ж два роки нашого безрезультатного листування, погодьтеся, забагато. Час, нарешті, зрозуміти, що мова йде про врятування меморіалу, про вшанування пам'яті воїнів, які захищали нашу честь і державну незалежність України.

До цього листа додаю фотознімки, які підтверджують руйнацію меморіального комплексу в урочищі Шумейкове — фрагменти із стели слави і бронзовий монумент.

Василь ЗАБОЛОТНИЙ,
голова Лохвицької районної державної адміністрації, голова районної Ради народних депутатів.

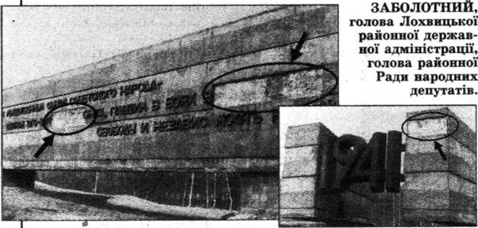

Информация о третьем выпуске акций

открытого акционерного общества «Торговый центр «Белый лебедь»

1. Харктеристика эмитента

Фирменное наименование — открытое акционерное общество «Торговый центр «Белый лебедь».

Местонахождение — 340082, Украина, Донецк, ул. Артема, 143.

5 января 1994 года Фонд областного коммунального имущества Донецкого областного Совета народных депутатов и организация арендаторов арендного предприятия «Торговый центр «Белый лебедь» приняли совместное решение о создании открытого акционерного общества «Торговый центр «Белый лебедь».

Арендное предприятие Торговый центр «Белый лебедь» перерегистрировано распоряжением исполкома Ворошиловского районного Совета народных депутатов Донецка № 17р от 14 января 1994 года в открытое акционерное общество «Торговый центр «Белый лебедь».

Предметом деятельности эмитента являются:

—осуществление оптовой и розничной торговли;

—организация производства по выпуску продукции производственно-технического назначения и товаров народного потребления, любых продовольственных товаров, пива, безалкогольных напитков в Украине и за рубежом;

—оказание услуг юридическим и физическим лицам по реализации продукции;

—осуществление коммерческой деятельности с товарами и сырьем (в том числе и на биржах) как за свой счет, так и по поручению клиентов;

—организация фирменных магазинов;

—осуществление научно-исследовательских, проектно-изыскательных, конструкторско-технологических, информационных и других видов работ;

—осуществление транспортных, экспедиционных, складских и охранных услуг;

—маркетинг, мониторинг, рекламная деятельность;

—инвестиционная деятельность;

—оказание населению услуг общественного питания;

—организация и проведение культурно-зрелищных мероприятий (концертных и шоу-программ, викторин, игровых мероприятий, аттракционов, цирковых представлений, выставок, демонстраций мод и т. д.);

—осуществление иных видов деятельности, не противоречащих действующему законодательству и учредительным документам Общества.

Баланс на 1.04.96 г.

АКТИВ	**в млн. крб.**
1. Основные средства и другие внеоборотные активы	194 341
2. Запасы и затраты	227 744
3. Денежные средства, расчеты и другие активы	19 323
БАЛАНС	**441 408**
ПАССИВ	**в млн. крб.**
1. Источники собственных и приравненных к ним средств	223 855
2. Долгосрочные пассивы	—
3. Расчеты и другие пассивы	217 553
БАЛАНС	**441 408**

ОАО «Торговый центр «Белый лебедь» на момент принятия решения о проведении III эмиссии акций имеет полностью оплаченный уставный фонд в размере 15 984 695 000 (пятнадцать миллиардов девятьсот восемьдесят четыре миллиона шестьсот девяносто пять тысяч) карбованцев.

Численность работников — 238 человек. Председатель правления — Пенчук Владимир Алексеевич, образование высшее, квалификация — экономист. Стаж работы — 41 год.

Заместитель председателя правления — Павлов Владимир Васильевич, образование высшее, квалификация —экономист. Стаж работы — 25 лет.

Заместитель председателя правления — Кутепов Валерий Алексеевич, образование высшее, квалификация —инженер-строитель. Стаж работы — 35 лет.

Главный бухгалтер — Мищенко Любовь Петровна, образование высшее, квалификация — бухгалтер-экономист. Стаж работы — 37 лет.

2. Основной деловой деятельностью эмитента являются:

—торговля непродовольственными товарами;

—торговля продовольственными товарами;

—оказание населению услуг общественного питания;

—производство пива и хлебобулочных изделий.

3. Данные об эмиссии акций

Протокол общего собрания акционеров № 3 от 26.03.96 года.

Цель использования финансовых ресурсов, привлеченных от эмиссии, — расширение сферы деятельности и оказываемых услуг.

Вид и категория акций — простые именные акции.

Планируемый объем эмиссии — 9 015 305 000 (девять миллиардов пятнадцать миллионов триста пять тысяч) карбованцев. Количество выпускаемых акций — 1 803 061 (один миллион восемьсот три тысячи шестьдесят одна) штука. Номинальная стоимость — 5000 карбованцев.

Учредители — Фонд областного коммунального имущества Украины и организация арендатор арендного предприятия «Торговый центр «Белы лебедь».

Акционеры пользуются всеми правами, предусмотренными законодательством Украины.

Акции выпускаются в безналичной форме имеют серию В. Акционерам выдается сертификат на общее количество приобретенных акций. Сертификаты акций имеют порядковые номера с 0000001 по 1 803 061.

Подписка и продажа акций будет осуществляться только акционерам ОАО «Торговый центр «Белый лебедь» с 15.06.1996 г. по 15.10.1996 г. по адресу: 340082, Украина, Донецк, ул. Артема, 143.

С 15 июня по 15 сентября проводится льготная подписка на акции. Дивиденды за 1995 год могут выплачиваться, по желанию акционера, акциями III эмиссии. Акционерам, направившим свои дивиденды на приобретение акций, предоставляется право приобретения акций III эмиссии номинал ной стоимости на сумму начисленных за 1995 го дивидендов.

С 16 сентября по 15 октября 1996 года акции реализуются акционерам ОАО «Торговый центр «Белый лебедь» по курсовой цене.

Планируемый курс продажи 10 000 карбованцев.

В случае превышения уровня подписки общим собранием акционеров будет приниматься решение об утверждении или отклонении лишней подписки.

В случае недостижения уровня подписки общим собранием акционеров будет утвержден фактический объем эмиссии.

Выплата дивидендов будет производиться по итогам года не позднее одного месяца после проведения общего собрания акционеров по адресу:

Украина, 340082, Донецк, ул. Артема, 143.

4. Перечень и результаты предыдущих эмиссий ценных бумаг

Первая эмиссия была проведена в 1994 году. В процессе приватизации было выпущено 1 321 033 (один миллион триста двадцать одна тысяча тридцать три) простые именные акции номинальной стоимостью 5 000 карбованцев. Все акции размещены по стоимости не ниже номинальной, в т числе:

875 498 акций — среди членов трудового коллектива;

445 535 акций — среди физических и юридических лиц.

При проведении второй эмиссии акций в 1995 году было выпущено 1 875 906 (один миллион восемьсот семьдесят пять тысяч девятьсот шесть) простых именных акций номинальной стоимостью 5 000 карбованцев. Все акции размещены по цене не ниже номинальной, в том числе:

1 525 446 акций — среди акционеров ОАО;

350 460 акций — среди физических лиц.

5. Факторы риска:

—изменение законодательства о налогообложении;

—ухудшение экономической ситуации в стране;

—прогрессирующие темпы инфляции.

Справки по телефонам:
(0622) 35-83-83; 51-90-38.

Председатель Правления ОАО
«Торговый центр «Белый лебедь»
В. А. ПЕНЧУК

Арбітражний Суд Автономної республіки Крим порушив справу № 630-1 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Реміз» (юридична адреса 333000, м. Сімферополь, вул. Евпаторійська, 39), р/р 467695 в Залізничному відділенні акціонерного банку «Україна», МФО 324281, свідоцтво про реєстрування № 858.

Вимоги кредиторів та заяви санаторів подаються до Арбітражного суду по Автономній Республіці Крим (333000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) в місячний термін.

Арбітражний Суд Автономної республіки Крим порушив справу № 533-6 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Дайрен» (юридична адреса 333000, м. Сімферополь, вул. Героїв Сталінграда, 17, кв. 36), р/р № 1467801 в Залізничному відділенні акціонерного банку «Україна», МФО 324281, свідоцтво про реєстрування № 16502301.

Вимоги кредиторів та заяви санаторів подаються до Арбітражного суду по Автономній республіці Крим (333000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) в місячний термін.

Арбітражний Суд Автономної республіки Крим порушив справу № 628-1 про визнання банкрутом підприємства «Санті-К» (юридична адреса 333000, м. Сімферополь, вул. Леніна, 7, кв. 15), р/р 467402, Сімферопольська філія акціонерного банку «Крым-банк», МФО 324645, свідоцтво про реєстрування № 16326198.

Вимоги кредиторів та заяви санаторів подаються до Арбітражного Суду по Автономній Республіці Крим (333000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) в місячний термін.

Інформація про випуск акцій п'ятої емісії
акціонерного комерційного банку «Причорномор'я»

1. Характеристика емітента

Акціонерний комерційний банк «Причорномор'я» (АКБ «Причорномор'я»), створений у Миколаєві як закрите акціонерне товариство, зареєстрований Національним банком України 21 квітня 1993 року, реєстраційний № 163. Перереєстрований НБУ як відкрите акціонерне товариство 20 червня 1994 року. 20 грудня 1995 року АКБ «Причорномор'я» переведено до Дніпропетровська. Місцерозміщення банку: Україна, 320005, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 33.

АКБ «Причорномор'я» є кредитно-фінансовою установою, що входить до єдиної банківської системи України.

Найвищим органом управління банком є загальні збори акціонерів. Загальне керівництво і контроль за діяльністю у період між зборами акціонерів здійснює рада банку, на яку покладено контроль і за здійсненням кредитних операцій банку.

Виконавчим органом банку є правління, яке керує його поточною роботою і несе повну відповідальність за її результати. Виконувач обов'язків голови правління — Антонов Сергій Михайлович.

Економічні нормативи, що їх встановлено Національним банком України, АКБ «Причорномор'я» жодного разу не порушував. Санкції органами державного управління, Державною податковою інспекцією, судом чи арбітражним судом до АКБ «Причорномор'я» не застосовувались.

Зовнішній контроль фінансово-господарської діяльності банку здійснюють Національний банк України і аудиторська фірма «Аналітик» (ліцензія аудиторської палати України № 000030).

На час прийняття рішення про оголошення п'ятої емісії зареєстрований Національним банком України і повністю сплачений статутний фонд банку становить 70,0 млрд. карбованців, що на цей час — майже 300 000 екю.

2. Ділова активність емітента

Основою фінансової політики АКБ «Причорномор'я» є забезпечення надійної та стабільної роботи банку шляхом удосконалення традиційних і запровадження нових технологій банківських операцій, достеменна перевірка платоспроможності позичальників і надійності проектів, що кредитуються банком, постійне підвищення ліквідності активів шляхом їх диверсифікації, в тому числі інвестування коштів в облігації внутрішньої державної позики.

Банк постійно піклується про максимальну зручність клієнтів, з цією метою їх платежі здійснюються протягом усього робочого дня, застосовується модемний зв'язок з клієнтами за допомогою системи «клієнт-банк», яка сертифікована Національним банком України, та інше. Крім звичайних банківських послуг — розрахунково-касове обслуговування клієнтів, кредитування, прийняття депозитних вкладів і таке інше, банк надає послуги, пов'язані з обігом цінних паперів: придбання за заявками клієнтів цінних паперів, в тому числі облігацій внутрішньої державної позики, консалтинг з питань формування портфеля цінних паперів, а також управління ним за угодою з клієнтом, випуск та розміщення цінних паперів клієнтів, депозитарне обслуговування клієнтів, в тому числі інвестиційних фондів та інвестиційних компаній, консалтинг з вексельних розрахунків.

Банк здійснює свою діяльність на підставі статуту, а також дозволу № 872 Міністерства фінансів України на здійснення діяльності з випуску та обігу цінних паперів та дозволу № 134 Міністерства фінансів України на здійснення діяльності як депозитарію інвестиційних фондів та інвестиційних компаній.

Баланс акціонерного комерційного банку «Причорномор'я» (млн. крб.)

АКТИВИ	За станом на 01.01.96 р.	За станом на 01.05.96 р.
Каса:	2 887	1 880
— у національній валюті;	2 887	1 880
— в іноземній валюті.	—	—
Кореспондентський рахунок в НБУ	19 353	14 761
Кореспондентські рахунки в інших банках:	— 1	10 663
— у національній валюті;	—	—
— в іноземній валюті.	—	10 663
Кредити, що надані банком	44 123	61 930
Міжбанківські кредити надані	—	23 000
Цінні папери, паї, придбані банком	—	14 775
Основні засоби й нематеріальні активи	4 311	6 958
Дебітори банку	4 285	19 287
Кошти, що відволікалися за рахунок прибутку	1 984	1 995
Інші активи	3 301	13 377
Збитки	—	—
Усього активів:	**80 244**	**168 626**

ПАСИВИ	За станом на 01.01.96 р.	За станом на 01.05.96 р.
Статутний фонд	28 000	70 000
Резервний фонд	177	178
Інші фонди	4 440	7 269
Кореспондентські рахунки інших банків:	—	451
— у національній валюті;	—	451
— в іноземній валюті.	—	—
Розрахункові та інші рахунки клієнтів	32 030	42 372
Депозитні рахунки юридичних осіб	8 372	20 623
Вклади громадян	2 119	2 010
валютні рахунки	—	6 398
Міжбанківські кредити, отримані в інших банках	—	—
Кредитори банку	595	4 613
Інші пасиви	2 527	11 174
Прибуток	1 984	3 538
Усього пасивів	**80 244**	**168 626**

3. Дані про емісію акцій

Для підтримання високих темпів розвитку й розширення активних операцій банку загальними зборами акціонерів АКБ «Причорномор'я» прийнято рішення про збільшення статутного фонду до 320,0 млрд. крб. (1 389 тис. екю) шляхом випуску акцій п'ятої емісії на загальну суму 250,0 млрд. крб. (протокол №5 від 25 травня 1996 р.).

Банк випускає 2 500 000 простих іменних акцій серії А-IV №№ 0000001 — 2500000 номінальною вартістю 100 000 (сто тисяч) карбованців на загальну суму 250,0 млрд. крб. Привілейовані акції не випускаються.

Передплата акцій розпочинається 25 червня 1996 року і закінчується 15 вересня 1996 року. Якщо до закінчення зазначеного терміну передплатою буде охоплено весь випуск акцій, зборами акціонерів може бути прийнято рішення про дострокове завершення передплати. Акції розповсюджуються шляхом відкритої передплати. Власниками акцій можуть бути юридичні особи і громадяни.

Форма випуску акцій — безпаперова. Акції зберігаються як записи на рахунках депо, які відкриваються акціонерам у депозитарії банку. Акціонерові після повної сплати курсової вартості акцій видають оформлений у встановленому порядку витяг з його рахунку депо, який є єдиним і достатнім документом, що підтверджує права володіння акціями.

Власники простих іменних акцій згідно з чинним законодавством мають право: брати участь в управлінні справами банку безпосередньо або через свого представника: брати участь у розподілі прибутку банку та одержувати його частку (дивіденди); вийти з акціонерів банку, продавши в установленому порядку свої акції самому банкові або третім особам; одержувати інформацію про діяльність банку.

Акціонерам банку надаються такі пільги:

* придбання акцій наступних емісій за номінальною вартістю на суму наявного пакета акцій;
* надання позачергового пільгового кредиту під заставу акцій, які належать акціонерові;
* надання банківських гарантій акціонеру або третім особам під заставу акцій, які належать акціонерові;
* пільгове розрахунково-касове обслуговування;
* позачергове забезпечення потреб в іноземній валюті.

Сплату дивідендів здійснюють згідно з рішенням загальних зборів акціонерів за місцем розташування банку.

4. Дані про попередні емісії

За час своєї діяльності банк здійснив чотири емісії акцій:

1 — 625 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 000 000 крб. на суму 625 млн. крб. зареєстровано Міністерством фінансів України 22 жовтня 1993 р., реєстраційний № 206/1/93,

2 — 26 250 простих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 крб. на суму 2 625 млн. крб. зареєстровано Міністерством фінансів України 23 червня 1994 р., реєстраційний № 247/1/94 (після реєстрації другої емісії свідоцтво № 206/1/93 від 22 жовтня 1993 р. втратило силу, бо акції першої емісії було переоцінено і їх вартість зараховано до суми другої емісії);

3 — 73 750 простих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 крб. на суму 7 375 млн. крб. зареєстровано Міністерством фінансів України 5 жовтня 1994 р., реєстраційний № 376/1/94;

4 — 600 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 крб. на суму 60 млрд. крб. зареєстровано Міністерством фінансів України 14 травня 1996 р. реєстраційний № 258/1/96.

Всі акції розміщені і сплачені повністю.

Керівні особи банку акцій не мають.

5. Чинники ризику

Можливими чинниками ризику, що впливають на діяльність банку є:

* негативні зміни загальноекономічного стану в Україні;
* підвищення ставок оподаткування комерційних банків;
* негативні зміни законодавства у сфері кредитів, фінансів і цінних паперів.

6. До відома акціонерів

Прості іменні акції дають право участі в управлінні банком та отримання дивідендів (частки прибутку).

Банк самостійно веде облік акціонерів і рух акцій.

Акціонери на свій розсуд мають право продавати, дарувати, передавати у спадок акції, що їм належать з обов'язковою реєстрацією відчуження в банку.

Передплата акцій здійснюється за адресою: 320005, м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 33.

ДО ВІДОМА ГРОМАДСЬКОСТІ
ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»

звернулася до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за нерегульованим тарифом

на території Івано-Франківської області.

Поштова адреса: 284028, Івано-Франківськ, вул. Індустріальна, 34.

Телефон: 2-24-40, телетайп 292542 «ОПОРА», факс 2-3-93-8.

ДО ВІДОМА ГРОМАДСЬКОСТІ
ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»

звернулася до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з передачею електричної енергії місцевими електромережами

на території Івано-Франківської області.

Поштова адреса: 284028, Івано-Франківськ, вул. Індустріальна, 34.

Телефон 2-24-20, телетайп 292542 «ОПОРА», факс 2-3-93-8.

Государственная налоговая инспекция по г. Авдеевке Донецкой области сообщает о возбуждении дела о банкротстве № 2-1-56 коллективного предприятия «Алтын» (343871, г. Авдеевка Донецкой обл., ул. Тимирязева, 35, р/с 468287 в АПБ «Украина» г. Авдеевка, МФО 334293).

Претензии кредиторов и заявления возможных санаторов принимаются в течение одного месяца с момента опубликования в печати по адресу: 340105, г. Донецк, б. Пушкина, 34. Арбитражный суд Донецкой области.

ДО ВІДОМА ГРОМАДСЬКОСТІ
ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ «ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО»

звернулася до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за регульованим тарифом

на території Івано-Франківської області.

Поштова адреса: 284028, Івано-Франківськ, вул. Індустріальна, 34.

Телефон 2-24-20, телетайп 292542 «ОПОРА», факс 2-39-38.

Календар «ГУ» Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

Страдницька доля українського таланту

15 червня 1941 року в буковинському селі Чортория народився славетний актор, режисер, кіносценарист Іван Миколайчук

У творчій групі, яка ось-ось мала приступити до зйомок фільму «Тіні забутих предків» за однойменним твором М. Коцюбинського, Івана Миколайчука не було. На роль Івана Палійчука затвердили московського актора Геннадія Юхтіна. Але професор Інституту театрального мистецтва Віктор Івченко настійно радив звернути увагу на Миколайчука — студента першого курсу кіноакторського факультету. «Вирішили зробити проби з поваги до Віктора Іларіоновича, — згадував згодом Сергій Параджанов. — Я не чекав чогось особливого, тому доручив Іллєнку (головний оператор «Тіней...». — **Прим. В. К.**) провести зйомки і пішов з павільйону. Через кілька хвилин мене наздогнав збуджений Юрко: «Сергію Йосиповичу! Верніться! Це щось неймовірне! Щось нелюдське! Щось за межами розуміння й сприйняття».

І далі: «Ми відчули, що це — унікальний талант. Проби були дивовижні. (Їх ще треба розшукати в архівах, бо це — історія...) В одну мить він перевернув наші уявлення про образ Івана з твору Коцюбинського».

І той дивовижний образ, зігрітий молодим Миколайчуковим талантом, став справжнім мистецьким діамантом. Як, зрештою, й сам фільм С. Параджанова "Тіні забутих предків" — увійшов до 20-ти кращих картин світу усіх країн і народів.

Дебютувавши відразу у двох головних ролях, — паралельно з «Тінями...» І. Миколайчук знімався й у фільмі В. Денисенка «Сон», де створив образ Тараса Шевченка — студент театрального інституту відразу став відомим кіноактором. Безперечно, що сама доля подарувала йому зустріч із геніальним С. Параджановим. Але не це було визначальне, хоч і багато важило. Очевидно, тричі має рацію кінорежисер Леонід Осика, який наголошує: «У тім-то й річ: йому (Миколайчукові. — **Прим. В. К.**) не треба було шукати в собі Палійчука і навіть Шевченка, у ньому одразу вгадувалася та особлива природа, що визначає українця, його національний характер, його традиційні моральні цінності».

Майже жоден помітний фільм, відзнятий довженківцями у 60-х — на початку 70-х років, не обходиться без Миколайчукової участі: «Тіні забутих предків», «Сон», «Галюка», «Комісари», «Бур'ян», «Анничка», «Захар Беркут», «Пропала грамота»... І, звичайно, «Білий птах з чорною ознакою» — без перебільшення, шедевр українського кінематографа, де Миколайчук не тільки блискуче зіграв Петра Дзвонаря, але й у співавторстві з Юрієм Іллєнком, головним режисером кінострічки — написав сценарій фільму, «Білий птах»... отримав Гранпрі на Московському кінофестивалі, його показом відкривали дні радянського кіно у кількох країнах світу. І водночас ця талановита робота українських кіномитців була відверто пошельмована на одному з партійних з'їздів. І, по суті, відлучена від українського глядача.

Поклали на полицю і «Тіні забутих предків», лише в роки краху імперії вийшла на екрани і кінострічка «Пропала грамота». Тоталітарна система не потребувала справжнього мистецтва, позбавленого кон'юнктури й ідеологічних штампів, а тим паче — мистецтва з виразним національним забарвленням. Як і митців, безкомпромісних, чесних, неприручених владою — а саме до них належав Іван Миколайчук. Отож у 70-х роках його, по суті, відлучають від творчого процесу. Протягом п'яти років тремтлива чиновницька рука за вказівкою компартійних «босів» постійно викреслює його прізвище з усіх знімальних груп, хоча багато режисерів воліли бачити відомого актора у своєму майбутньому фільмі.

Великий талант Миколайчука ще раз із дивовижною силою спалахнув у фільмі «Вавілон XX». Сьогодні можна тільки дивуватися, як опальному митцеві дали змогу зняти фільм за відомим романом Василя Земляка «Лебедина зграя». Тут ми побачили І. Миколайчука відразу в кількох іпостасях: і сценариста, і режисера-постановника, й актора... І зі всім він справився блискуче, чим ще раз приємно здивував як мистецьких гурманів, так і масового глядача.

Пішов від нас Іван Миколайчук у розквіті творчих сил — на 47-му році життя. Згорів, як метеорит, у високому небі світової культури. Так, його мистецький слід доволі помітний — без нього ми вже не можемо уявити українського кіно. Та й європейського. Але ще більше він міг зробити.

Не дали, не дозволили, обірвали... І від того особливо гірко стає на душі, згадуючи сьогодні Івана Миколайчука.

Але така вже, мабуть, доля українського таланту, який не терпів чужих стремен на власній душі, не міняв її на дрібні привілеї, а чесно служив народові.

На знімку: на призьбі батьківської хати у Чорториї — через рік він назавжди піде від нас.

З телетайпа

Шуро, копайте газопроводи!

Сенсаційну знахідку — залишки людських кістяків, клинoподібну шліфовану крем'яну сокиру, орнаментовану вертикальними лініями кулясту амфору, розвал ліпних горщиків — знайшли, копаючи траншею під газопровід у селі Оздів на Волині. Щоправда, саме поховання благополучно зруйнував екскаватор. Учені не приховують хвилювання: воно належало племені культури кулястих амфор, що існувала в мідно-кам'яному віці на великій території від Ельби до середнього Подніпров'я і зникла внаслідок асиміляції.

Своя доля — не сон

Як сім'ї має бути притаманна культура сімейного альбому (в найширшому значенні), так державі має бути притаманне щось схоже, тільки у масштабніших вимірах. Життя-буття людей усіх національностей у першій половині XX ст. на етнічно українській землі — тема акції "Своя Доля". Її автори — історик та режисер Ігор Малахов та продюсер Євген Захаров. Знайдено унікальні кінохроніки, що багато років вважалися втраченими. Відтворено портрети історичних осіб, доревоюційні краєвиди міст, хроніку подій, уклад життя. Готується повнометражний документальний фільм «Своя Доля. Сон», книга-фотоальбом «Своя Доля. Буття», телесеріал, фотосеріал і таке інше. Білих плям поменшає, відчуття Батьківщини побільшає.

Сіропoлко, Красковська та Богдан

У Києві презентовано архівну спадщину наших співвітчизників Степана Сіропoлка й Людмили Красковської та філателістичну колекцію Теофіла Богдана, які жили й працювали в еміграції. Сіропoлко, діяч в останньому уряді УНР, у 20-ті роки виїхав до Чехії, де працював професором Українського педінституту. Видав «Коротку енциклопедію книгознавства», «Історію шкільництва в Радянській Україні», «Історію Харківського університету»... Серед спадщини мистецтвознавця Красковської —передовсім листи відомих діячів науки й культури, а також друковані видання, які є бібліографічною рідкістю. У філателістичній колекції Богдана є 14 поштових марок УНР.

Історія одного листа

Скромна мешканка села Тарасівка на Черкащині Ніна Хоруженко отримала по пошті конверт. Відкрила й прочитала: «Голові Верховної Ради (без прізвища)». За домашніми клопотами пані Ніна якось не готувала себе до цієї високої посади, а тому страшенно перелякалася. Лист було написано незнайомим почерком і йшлося в ньому про «неправомірність існування в українському Адміністративному кодексі ст. 160 «Торгівля з рук у невстановлених місцях». Був і підпис: Людмила Канцедалова. І в листі адреса: Київ, проспект Героїв Сталінграда, буд. 27-А, кв., скажемо так, Ікс. До речі, пані Канцедалова відстоювала право на таку торгівлю: «У Китаї вуличних торговців поважають, а в нас їх дискримінує сама держава».

Але в Китаї — не ті порядки, там листи на адресу керівництва держави не надходять у віддалені села.

Отож пані Хоруженко, попивши холодної водички, сіла вивчати "вхідну кореспонденцію". Вимоги переписати десять разів не було. Справді її адреса написана знайомим почерком близького родича, але видно, що вирізана з одного конверта й наклеєна на новий. І зворотня на конверті адреса: Київ, уже знайомі нам Герої Сталінграда, знайомий 27-А, тільки квартира, скажемо так, Ігрек. І людина зовсім інша. І прізвище в неї не Канцедалова, а Бородай. І писала вона не Голові Верховної Ради, а їй, своїй родичці, Ніні Хоруженко...

Цікаво, що громадянин демократичної держави має право сподіватися, що його кореспонденцію пошта не відкриває. І вже точно не надсилає на розгляд Голови ВР... Ніни Хоруженко.

Наш кор.

Ясне сонечко — не завжди друг

Особливо сьогодні, коли над значною частиною поверхні планети відбувається інтенсивне руйнування захисного озонового шару. Надлишкове опромінення ультрафіолетовими променями з відкритого космосу згубно діє на шкіру людини, викликає її передчасне старіння. Ті, хто легковажно годинами «смажаться» під пекучими променями світила, ризикують набути ракового захворювання чи ураження ока.

На жаль, часи безтурботного засмагання минули, заявляють медики. А для поповнення організму необхідним йому вітаміном Д цілком достатньо 10—15-хвилинного перебування на сонці обличчя і рук.

Мати Марія не знає відчаю

У селі Великі Копані Цюрупинського району жителі скромно відзначили 100-річчя Марії Соломашенко, котра користується тут загальною повагою.

Марія Іванівна ще дівчинкою потрапила до жіночого монастиря в Олешках, де привчилася не лише до слова Божого, а й до праці — засівала ниву хлібом, косила й молотила, молола борошно. Після закриття монастиря новою революційною владою в голодні 20-і роки чимало черниць повмирало, а вона взялася за мирські справи. На жнивах не було їй рівних навіть серед чоловіків, які обслуговували молотарку. І досі матушка Марія може визначити, якого коня краще використати підручним, а якого — борозенним.

Який епізод з її столітнього життя залишив найбільше враження? — якось запитали в Марії Іванівни. Виявляється, такий. Під час війни вона бачила, як фашистський літак скидав бомби на церкву. Влучити у храм пілоту не вдалося, а сам він загинув у літаку.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

Мал. Олега ГУЦАЛА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 344041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311108.